

PRACA : ROZWÓJ

Nr 1/2018 (5)

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Niepełnosprawni w pracy

10 lat Miejskiego Urzędu Pracy w Płocku

Niepełnosprawność – ograniczenie czy wyzwanie
– wywiad z Panem Tadeuszem Cłapką

Płocki model pomocy osobom niepełnosprawnym

Niepełnosprawni w pracy

Spis treści

KRZYSZTOF BUCZKOWSKI

Wprowadzenie /3

KRZYSZTOF BUCZKOWSKI

10 lat Miejskiego Urzędu Pracy w Płocku /4

DANUTA LEWANDOWSKA

Działania Miejskiego Urzędu Pracy w Płocku zmierzające do poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych na rynku pracy /5

DANUTA LEWANDOWSKA

Informacja na temat programów realizowanych przez Miejski Urząd Pracy w Płocku kierowanych między innymi do osób niepełnosprawnych /13

LIDIA AUGUSTYN, EWA BULASIŃSKA, MARIOLA JANISZEWSKA

Wsparcie ze środków Unii Europejskiej dla osób bezrobotnych z niepełnosprawnościami /17

MARIA KLAŚ

Niepełnosprawność – ograniczenie czy wyzwanie – wywiad z Tadeuszem Czapką /23

MAŁGORZATA OLENDER

Informacja nt. możliwości uzyskania dofinansowania kosztów szkolenia ze środków PFRON /26

TOMASZ GORCZYCA

Płocki model pomocy osobom niepełnosprawnym /29

CEZARY DUSIO

Zatrudnienie osoby niepełnosprawnej /32

ELŻBIETA JÓŹWIAK-RUCKA

Aktualna sytuacja osób niepełnosprawnych /38

STATYSTYKI MUP

NINA OBRĘBSKA

Sytuacja na lokalnym rynku pracy /41

WYDARZENIA MUP

Seminarium w ramach Europejskich Dni Pracodawców /42

Mini Targi Pracy /42

Światowy Dzień Osób Niepełnosprawnych /43

Mikołajki w Miejskim Urzędzie Pracy w Płocku /43

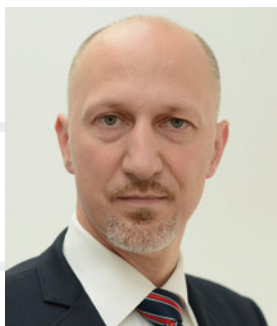
Zespół redakcyjny

Krzysztof Buczkowski – redaktor naczelny
Małgorzata Ziembicka – sekretarz redakcji
Ewa Brzosko – współpraca i promocja

Łukasz Aleksandrowicz – projekt graficzny i skład

Wydawca

Miejski Urząd Pracy w Płocku
ul. 3 Maja 16, 09-400 Płock
sekretariat@mup.plock.eu
tel. +48 24 367 18 30 | fax +48 24 367 18 31
Nr ISSN 2543-7968

Szanowni Państwo!

Dr KRZYSZTOF BUCZKOWSKI

Dyrektor Miejskiego Urzędu Pracy w Płocku

Tematem przewodnim bieżącego numeru są zagadnienia pracy osób niepełnosprawnych. Doświadczenie niepełnosprawności zazwyczaj wiąże się z dramatycznymi przeżyciami i zmaganiem, połączonymi z istniejącym uszkodzeniem i niepełną sprawnością organizmu. Akceptacja istniejącego stanu rzeczy i nabranie przekonania, że utracone wartości można zastąpić innymi warunkuje wejście osoby niepełnosprawnej na drogę rozwoju osobistego i zawodowego. Zrozumienie siebie jest podstawą adaptacji życiowej, poprzez swoiste uczestnictwo we własnej rehabilitacji, także w ramach aktywizacji zawodowej.

Impulsem do szczegółowego omówienia tego tematu była dyskusja podczas dwóch ostatnich spotkań płockiej Rady Rynku Pracy. Wtedy właśnie płocki Rzecznik Osób Niepełnosprawnych podkreślał wagę systematycznej edukacji i prezentacji dobrych praktyk poprzez realizację programu aktywizacji zawodowej i społecznej jako wsparcia kierowanego do osób niepełnosprawnych na współczesnym rynku pracy. Opinia, że niepełnosprawni to grupa społeczna, która powinna mieć niekwestionowane prawo do pełnego uczestnictwa w rynku pracy jest powszechnie akceptowana, jednak cały czas należy popularyzować wiedzę o formach i metodach skutecznych działań aktywizacyjnych w różnych środowiskach, przyczyniając się do trwałych zmian w społecznym postrzeganiu osób niepełnosprawnych na rynku pracy w Polsce. Dla osób niepełnosprawnych podjęcie pracy zawodowej oznacza nie tylko poprawę sytuacji materialnej, ale również wzrost poczucia własnej wartości. Zatrudnienie jest niewątpliwie formą terapii i sprzyja poprawie stanu zdrowia.

Sukces zawodowy osoby niepełnosprawnej zależy także od sprawności działania wielu instytucji, których obowiązkiem jest podejmowanie różnorodnych inicjatyw aktywizacyjnych, ale także informacyjnych i wspierających. Na kolejnych stronach biuletynu przybliżamy rolę i powiązane zadania Miejskiego Urzędu Pracy w Płocku, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, a także Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Pragnę również przypomnieć, iż w roku 2018 mija 10 lat od rozpoczęcia działalności przez Miejski Urząd Pracy w Płocku. Dziękuję wszystkim pracownikom MUP w Płocku za codzienny trud i pracę na rzecz rozwoju lokalnego rynku pracy.

Zapraszam do lektury.

10 lat Miejskiego Urzędu Pracy w Płocku

 Dr KRZYSZTOF BUCZKOWSKI
Miejski Urząd Pracy w Płocku

Miejski Urząd Pracy w Płocku rozpoczął działalność 1 stycznia 2008 r. Utworzony z inicjatywy Prezydenta Miasta Płocka uchwałą nr 212/XV/07 Rady Miasta Płocka z dnia 30 października 2007 r., jest jednostką organizacyjną Gminy – Miasto Płock, wchodzącą w skład powiatowej administracji zespolonej i działającą na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Wspomniana ustawa nakładała na prezydenta obowiązek współfinansowania ze starostą funkcjonowania Powiatowego Urzędu Pracy w Płocku. Bierna partycypacja w tych kosztach oraz obowiązek racjonalnego gospodarowania budżetem wymusiły znalezienie nowego rozwiązania dającego Gminie – Miasto Płock pełną kontrolę finansową i merytoryczną. W związku z tym zdecydowano o utworzeniu Miejskiego Urzędu Pracy w Płocku. Nowa instytucja pozwoliła w sposób bardziej efektywny, odpowiadający specyficznym potrzebom miasta, świadczyć usługi na rzecz bezrobotnych płocczan i lokalnych pracodawców.

Już w pierwszym roku działalności MUP w Płocku liczba zarejestrowanych bezrobotnych spadła o blisko 2 tys. osób, a stopa bezrobocia zmniejszyła się z 12,5% w grudniu 2007 r. do 9,6% w grudniu 2008 r. Po 10 latach działalności osiągnięto rekordowo niskie wskaźniki bezrobocia rejestrowanego w Płocku – tylko 7,2% na koniec listopada 2017 r.

Miejski Urząd Pracy w Płocku współpracuje z instytucjami rynku pracy, w tym z instytucjami partnerstwa lokalnego, pozyskuje środki finansowe na realizację działań, przeszedł także kilka zmian organizacyjnych, m.in. wyodrębnienie ze struktur wyspecjalizowanej komórki jaką jest Centrum Aktywizacji Zawodowej, a od 2017 roku jest wydawcą biuletynu pn. *Praca i Rozwój*.

Działania Miejskiego Urzędu Pracy w Płocku zmierzające do poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych na rynku pracy

DANUTA LEWANDOWSKA

Miejski Urząd Pracy w Płocku

Osoba niepełnosprawna może być zarejestrowana w Miejskim Urzędzie Pracy w Płocku jako:

- ▶ **bezrobotna** – oznacza to osobę, która posiada ustaloną niepełnosprawność i legitymuje się odpowiednim orzeczeniem określającym stopień niepełnosprawności, jednak nie jest uprawniona m.in. do renty z tytułu niezdolności do pracy, renty socjalnej lub zasiłku stałego z tego tytułu;
- ▶ **poszukująca pracy** – oznacza to osobę, która oprócz ustalonej niepełnosprawności jest uprawniona m.in. do renty z tytułu niezdolności do pracy, renty socjalnej lub zasiłku stałego.

W związku z rozróżnieniem tych dwóch grup osób niepełnosprawnych rejestrujących się w urzędach pracy, aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych realizowana jest w oparciu o dwie ustawy:

- ▶ ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (*Dz. U. z 2017 r., poz. 1065 z późn. zm.*) oraz
- ▶ ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (*Dz. U. z 2016 r., poz. 2046 z późn. zm.*).

Osoba z orzeczonym stopniem niepełnosprawności, która jest zdolna do podjęcia zatrudnienia w co najmniej połowie wymiaru czasu pracy, posiadająca status bezrobotnego, może skorzystać ze wszystkich usług urzędu pracy i instrumentów przewidzianych dla osoby bezrobotnej, określonych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Osoba niepełnosprawna może skorzystać z usług pośrednictwa pracy i uzyskać informacje o ofertach pracy, organizowanych giełdach i targach pracy, a także możliwościach skorzystania z innej pomocy oferowanej przez urząd pracy.

Ponadto osoba niepełnosprawna może skorzystać z usług poradnictwa zawodowego m.in. w zakresie:

- ▶ wyboru lub zmiany zawodu,
- ▶ zaplanowania kariery zawodowej,
- ▶ uzupełnienia kwalifikacji zawodowych,
- ▶ określenia swoich kompetencji i zainteresowań,
- ▶ zaplanowania rozwoju zawodowego.

W przypadku braku możliwości podjęcia zatrudnienia niesubsydiowanego, osoba niepełnosprawna posiadająca status bezrobotnego, może zostać objęta następującymi programami aktywizacji zawodowej finansowanymi ze środków **Funduszu Pracy**:

- ▶ zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych,
- ▶ zatrudnienie w ramach robót publicznych,
- ▶ zatrudnienie w ramach programu refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy,
- ▶ udział w stażu, w tym w ramach bonu stażowego,
- ▶ udział w programie prac społecznie użytecznych,
- ▶ udział w Programie Aktywizacja i Integracja,
- ▶ udział w szkoleniu, w tym w ramach bonu szkoleniowego,
- ▶ finansowanie studiów podyplomowych,
- ▶ bon na zasiedlenie,
- ▶ środki na podjęcie działalności gospodarczej.

Z kolei osoba niepełnosprawna zarejestrowana w urzędzie pracy jako poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu, zgodnie z art. 11 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ma prawo korzystać na zasadach takich jak bezrobotni z następujących usług lub instrumentów rynku pracy określonych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, tj.:

- ▶ szkoleń,
- ▶ stażu,
- ▶ prac interwencyjnych,
- ▶ przygotowania zawodowego dorosłych,
- ▶ zwrotu kosztów przejazdu z miejsca zamieszkania i powrotu do miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, lub przez okres odbywania u pracodawcy stażu, przygotowania zawodowego dorosłych lub odbywania zajęć z zakresu poradnictwa zawodowego, kosztów zakwaterowania, kosztów przejazdu na badania lekarskie lub psychologiczne i powrotu do miejsca zamieszkania, jeżeli na badania te osoba została skierowana przez powiatowy urząd pracy i dojeżdża do tych miejsc,
- ▶ finansowania kosztów przejazdu do pracodawcy i powrotu do miejsca zamieszkania w przypadku skierowania go do pracodawcy, który zgłosił ofertę pracy, jeżeli siedziba tego pracodawcy znajduje się poza miejscem zamieszkania bezrobotnego,
- ▶ studiów podyplomowych,
- ▶ szkoleń na podstawie trójstronnych umów szkoleniowych zawieranych pomiędzy prezydentem, pracodawcą i instytucją szkoleniową,
- ▶ bonu na zasiedlenie,
- ▶ bonu szkoleniowego,
- ▶ bonu stażowego.

Wydatki na wymienione instrumenty i usługi rynku pracy finansowane są w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu ze środków **Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych**.

Ponadto osoba niepełnosprawna może ubiegać się ze środków PFRON o:

- ▶ środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej,
- ▶ udzielanie dofinansowania do wysokości 50% oprocentowania kredytów bankowych, za-

ciągniętych przez osoby niepełnosprawne na kontynuowanie działalności gospodarczej lub prowadzenie własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego.

- Ze środków PFRON na wniosek pracodawcy mogą być realizowane następujące programy:
- ▶ dokonywanie zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę na adaptację pomieszczeń zakładu pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych, w szczególności poniesionych w związku z przystosowaniem tworzonych lub istniejących stanowisk pracy, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności; adaptacja lub nabycie urządzeń ułatwiających osobie niepełnosprawnej wykonywanie pracy lub funkcjonowanie w zakładzie pracy; zakup i amortyzację oprogramowania na użytek pracowników niepełnosprawnych oraz urządzeń technologii wspomagających lub przystosowanych do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności; rozpoznanie przez służby medycyny pracy w/w potrzeb,
 - ▶ dokonywanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej,
 - ▶ dokonywanie zwrotu kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikom niepełnosprawnym w pracy,
 - ▶ dokonywanie zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę na szkolenia zatrudnionych osób niepełnosprawnych.

I. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych finansowana ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w latach 2008-2017

Coroczna realizacja programów z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych, określonych ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, prowadzona jest w oparciu o przyznany limit środków, określony w Planie finansowym podziału środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dla Miasta Płocka na dany rok kalendarzowy. Na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej, które realizowane są przez Miejski Urząd Pracy w Płocku, w latach 2008-2017 roku przeznaczona została kwota w łącznej wysokości **4.597.833,96 zł**. Wydatki za okres od stycznia 2008 do końca czerwca 2017 r. wyniosły 4.203.745,50 zł, co stanowi 91,4 % otrzymanych środków.

Tabela 1. Limit przyznanych środków w poszczególnych latach oraz poniesione wydatki

Lp.	Wyszczególnienie roku kalendarzowego	Limit środków na dany rok kalendarzowy	Wydatki na ostatni dzień roku kalendarzowego
1.	2008	686 351,95	686 351,95
2.	2009	580 000,00	526 729,00
3.	2010	450 000,00	427 832,60
4.	2011	345 107,61	345 107,61
5.	2012	717 600,00	717 504,55
6.	2013	376 594,40	376 354,89
7.	2014	530 000,00	492 184,01
8.	2015	333 500,00	330 358,96
9.	2016	300 480,00	300 473,35
10.	2017	278 200,00	848,58*
	Razem	4 597 833,96	4 203 745,50

*wydatki na 30.06.2017 r.

Źródło: opracowanie własne

W omawianym okresie poszczególnymi programami objętych zostało **199 osób niepełnosprawnych** bezrobotnych jak i poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu.

Tabela 2. Liczba osób objętych poszczególnymi programami aktywizacji zawodowej w latach 2008-2017

Lp.	Nazwa programu	Rok aktywizacji									Razem w całym okresie	
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016		I półrocze 2017
1.	Finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji, w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu – szkolenia	13	11	10	5	1	2	0	0	0	0	42
2.	Finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji, w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu – staż	0	0	5	9	17	10	4	5	3	3	56
3.	Przyznawania osobom niepełnosprawnym środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej	12	11	6	7	7	4	4	4	3	3	61
4.	Dokonywanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowisk pracy osoby niepełnosprawnej	5	3	2	3	6	2	10	3	3	3	40
Razem		30	25	23	24	31	18	18	12	9	9	199

Źródło: opracowanie własne

Na przestrzeni lat największym zainteresowaniem osób niepełnosprawnych cieszył się program przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej. Do dnia 30 czerwca 2017 r. z programu skorzystało 61 osób niepełnosprawnych. Przy udziale środków PFRON powstały nowe działalności gospodarcze w następujących obszarach:

- ▶ sprzedaż artykułów ogólnospożywczych,
- ▶ sprzedaż artykułów przemysłowych,
- ▶ sprzedaż hurtowa i detaliczna pojazdów samochodowych,
- ▶ sprzedaż artykułów przemysłowych oraz serwisowanie urządzeń przemysłowych,
- ▶ sprzedaż kwiatów,
- ▶ sprzedaż kwiatów i artykułów przemysłowych oraz porządkowanie grobów,
- ▶ handel hurtowy i detaliczny produktami żywnościowymi dla zwierząt oraz chemia gospodarcza,
- ▶ handel hurtowy nawozami ekologicznymi, sorbentami, maszynami do produkcji stolarki okiennej, domami z bali oraz oprogramowaniem,
- ▶ usługi agencji fotograficznej,
- ▶ usługi fryzjerskie,
- ▶ usługi kosmetyczne,
- ▶ salon tatuażu,

- ▶ usługi bieżnikowania opon,
- ▶ usługi księgowo,
- ▶ usługi remontowo budowlane,
- ▶ usługi gastronomiczne,
- ▶ usługi projektowe i inwestycyjne,
- ▶ usługi fizjoterapeutyczne,
- ▶ ośrodek szkolenia kierowców,
- ▶ doradztwo prawne,
- ▶ gabinet psychologiczny,
- ▶ produkcja zniczy i wkładów,
- ▶ zagospodarowania terenów zielonych, sprzedaży drzew i krzewów ozdobnych.

Równie dużym zainteresowaniem ze strony osób niepełnosprawnych cieszył się program stażu, z którego skorzystało 56 osób oraz szkolenia indywidualne, którymi objęte zostały 42 osoby niepełnosprawne.

Osoby niepełnosprawne korzystały z następujących kierunków szkoleń:

- ▶ prawo jazdy kat. B, E,
- ▶ bukieciarz-florysta,
- ▶ podstawowy kurs dla instruktorów terapii zajęciowej,
- ▶ podstawy obsługi komputera,
- ▶ spawanie metodą TIG 141/111,
- ▶ podstawy języka niemieckiego,
- ▶ grafika komputerowa,
- ▶ kurs kwalifikacyjny dla egzaminatorów kat. A, B prawa jazdy,
- ▶ kwalifikacja wstępna przyspieszona kierowców wykonujących transport drogowy osób,
- ▶ podstawy obsługi komputera,
- ▶ sprzedawca z obsługą kasy fiskalnej i komputera,
- ▶ eksploatacja urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych,
- ▶ pracownik ochrony fizycznej II stopnia,
- ▶ kierowca wózka jezdniowego podnośnikowego + wymiana butli i egzamin UDT.

Z kolei pracodawcy organizowali miejsca odbywania stażu najczęściej na następujących stanowiskach:

- ▶ pracownik administracyjno-biurowy,
- ▶ referent,
- ▶ sekretarka,
- ▶ sprzedawca-kasjer,
- ▶ barman,
- ▶ nauczyciel-specjalista terapii pedagogicznej,
- ▶ terapeuta,
- ▶ instruktor terapii zajęciowej,
- ▶ kosztorysant,
- ▶ informatyk,
- ▶ pracownik produkcji rolnej,
- ▶ operator kserokopiarki,
- ▶ archiwista,
- ▶ kontysta,
- ▶ pomoc kuchenna.

Ze strony pracodawców sporym zainteresowaniem cieszy się program dokonywania zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej. W wyniku zwartych umów, przy udziale środków PRFON, utworzonych zostało 40 stanowisk pracy, na których zatrudnienie podjęto 40 osób niepełnosprawnych.

Tworzone miejsca pracy dotyczyły najczęściej następujących stanowisk:

- ▶ szwacz maszynowy,
- ▶ kierowca-zaopatrzeniowiec,
- ▶ masażysta-terapeuta ciała,
- ▶ pomoc cukiernika,
- ▶ specjalista ds. utrzymania czystości,
- ▶ grafik/szyldziarz,
- ▶ pracownik obsługi klienta,
- ▶ kierowca/pracownik budowlany,
- ▶ kierowca/handlowiec,
- ▶ operator obrabiarki automatycznej,
- ▶ kierowca,
- ▶ administrator,
- ▶ pomocnik hydraulika,
- ▶ pracownik ogólnobudowlany-dźwigowy,
- ▶ operator urządzenia yellowbox-przedstawiciel handlowy,
- ▶ brukarz,
- ▶ producent wydawnictw elektronicznych,
- ▶ pracownik systemów pomiarowych,
- ▶ operator prasy hydraulicznej,
- ▶ kierowca-brukarz,
- ▶ specjalista ds. obsługi administracyjno-biurowej,
- ▶ kierowca-pracownik brygady porządkowej,
- ▶ szwacz maszynowy,
- ▶ kucharz,
- ▶ pracownik administracyjno-biurowy.

Ponadto, Miejski Urząd Pracy występował z wnioskami o dodatkowe środki z PFRON na realizację następujących programów aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych:

1) na projekty realizowane w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami II i III” – w obszarze G.

Na ten cel urząd pozyskał łącznie kwotę 527.965,00 zł co pozwoliło na objęcie programem przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej, kolejnych 14 osób niepełnosprawnych. Program realizowany był w latach 2012-2013 oraz 2015-2017.

2) na program „JUNIOR – program aktywizacji zawodowej absolwentów niepełnosprawnych”

W ramach programu MUP w Płocku otrzymał środki finansowe w łącznej wysokości 123.486,40 z przeznaczeniem na:

- ▶ dofinansowanie w formie świadczenia na rehabilitację zawodową dla 30 odbywających staż absolwentów niepełnosprawnych oraz
- ▶ środki na wypłatę premii pracodawcy uczestniczącemu w programie z tytułu odbycia stażu przez niepełnosprawnych absolwentów.

Świadczenie na rehabilitację zawodową wypłacane było dodatkowo, oprócz stypendium przysługującego stażyście odbywającemu staż ustawy (stypendium finansowane jest ze środków Funduszu Pracy – algorytm).

Osobami uprawnionymi do objęcia programem były osoby niepełnosprawne zarejestrowane w MUP w Płocku jako bezrobotne lub poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu z orzeczonym lekkim lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności w wieku do 25 roku życia lub osoby, w okresie 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły wyższej, które nie ukończyły 27 roku życia, zgodnie z warunkami określonymi w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Program realizowany był w latach 2011-2012 oraz w roku 2014.

II. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych finansowana ze środków Funduszu Pracy oraz ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Miejski Urząd Pracy w Płocku aktywizował osoby niepełnosprawne również w ramach realizacji aktywnych programów rynku pracy finansowanych ze środków Funduszu Pracy oraz ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Programem obejmowane były osoby niepełnosprawne posiadające status bezrobotnego. W okresie od stycznia 2008 r. do czerwca 2017 r. poszczególnymi programami objętych zostało 791 osób niepełnosprawnych, co przedstawia tabela nr 3 (str 12).

Tabela 3. Liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych zaktywizowanych w ramach poszczególnych programów rynku pracy w okresie od 01.01.2008 r. do 30.06.2017 r. ze środków Funduszu Pracy i Środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Lp.	Nazwa programu	Rok aktywizacji										Razem w całym okresie
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	I półrocze 2017	
1.	Szkolenia, egzaminy, licencje	8	20	15	13	6	15	11	5	6	4	103
2.	Studia podyplomowe	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
3.	Prace interwencyjne	1	3	0	0	2	4	4	4	3	0	21
4.	Roboty publiczne	0	1	0	2	0	0	0	0	0	0	3
5.	Prace społecznie użyteczne	47	35	52	16	13	17	24	29	35	16	284
6.	Program Aktywizacja i Integracja	0	0	0	0	0	0	0	3	0	4	7
7.	Staż	7	20	20	31	19	26	48	41	41	25	278
8.	Przygotowanie zawodowe	9	2	0	0	0	0	0	0	0	0	11
9.	Bon stażowy	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
10.	Bon na zasiedlenie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11.	Bon szkoleniowy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12.	Środki na podjęcie działalności gospodarczej	1	2	7	1	4	7	3	4	2	0	31
13.	Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	2	0	11	9	8	7	0	5	4	1	47
14.	Refundacja kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne za skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	4
15.	Stypendium na kontynuowanie nauki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16.	Zwrot kosztów opieki na dzieckiem do lat 7 lub osobą zależną	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17.	Program specjalny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Razem		75	83	105	72	52	76	91	92	95	50	791

Źródło: opracowanie własne

Jak obrazuje powyższa tabela, największa liczba osób niepełnosprawnych aktywowana była w ramach prac społecznie użytecznych – 284 osoby oraz w ramach stażu – 278 osób. Znaczna liczba osób niepełnosprawnych skorzystała również z programu szkoleń – 103 osoby. Ponadto 68 osób uzyskało zatrudnienie na stanowiskach pracy, których koszty wyposażenia lub koszty wynagrodzenia i składek ZUS podlegały refundacji ze środków Funduszu Pracy. Ze środków na podjęcie działalności gospodarczej skorzystało 31 osób niepełnosprawnych.

Podsumowując, wszystkimi formami aktywizacji realizowanymi zarówno ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych jak i Funduszu Pracy w okresie od stycznia 2008 do końca czerwca 2017 r. objęte zostały **1 034 osoby niepełnosprawne**, z tego:

- ▶ ze środków Funduszu Pracy – 791 osób,
- ▶ ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – 243 osoby.

Informacja na temat programów realizowanych przez Miejski Urząd Pracy w Płocku kierowanych między innymi do osób niepełnosprawnych

DANUTA LEWANDOWSKA

Miejski Urząd Pracy w Płocku

Aktywne programy rynku pracy kierowane do osób niepełnosprawnych posiadających status bezrobotnego, finansowane ze środków Funduszu Pracy, realizowane w oparciu o formy wsparcia zawarte w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r., poz. 1065 z późn. zm.)

SZKOLENIA

Szkolenia grupowe – realizowane przez Miejski Urząd Pracy w Płocku zgodnie z planem szkoleń, opracowanym na podstawie wyników badań, analiz i prognoz na rynku pracy, częstotliwości występowania ofert oraz zapotrzebowania ze strony pracodawców. Osoba bezrobotna, w tym niepełnosprawna może zgłosić chęć udziału w szkoleniu grupowym lub propozycję udziału w nim może otrzymać bezpośrednio od pracownika urzędu.

Szkolenia w trybie indywidualnym – Miejski Urząd Pracy w Płocku kieruje bezrobotnego, w tym niepełnosprawnego na wskazane przez niego szkolenie, jeżeli uzasadni on celowość tego szkolenia, a jego koszt w części finansowanej z Funduszu Pracy w danym roku nie przekroczy 300% przeciętnego wynagrodzenia. Skierowanie na szkolenie wskazane przez osobę następuje po złożeniu wniosku. Uzasadnienie celowości nastąpić może poprzez:

- ▶ oświadczenie przyszłego pracodawcy o zamiarze powierzenia tej osobie odpowiedniej pracy lub
- ▶ oświadczenie o zamiarze podjęcia działalności gospodarczej lub
- ▶ uzasadnienie własne dotyczące celowości skierowania na wskazane szkolenie.

STAŻ

Celem stażu jest przygotowanie osoby bezrobotnej, w tym niepełnosprawnej do samodzielnego wykonywania powierzonych mu czynności i zadań na stanowisku pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Korzystanie ze stażu pozwala zdobyć doświadczenie zawodowe, stwarzając tym samym większe szanse na uzyskanie zatrudnienia. Na staż trwający do 6 miesięcy może zostać skierowany każdy bezrobotny. Bezrobotny, który nie ukończył 30 roku życia może zostać skierowany do odbycia stażu przez okres do 12 miesięcy. Podczas odbywania stażu przysługuje stypendium w wysokości 120% kwoty zasiłku dla bezrobotnych tj. 997,40 zł brutto.

PRACE INTERWENCYJNE

Oznacza to zatrudnienie bezrobotnego w tym niepełnosprawnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej z urzędem pracy i ma na celu wsparcie osób bezrobotnych. Pracodawca, w zamian za zatrudnienie skierowanej przez urząd osoby, otrzymuje refundację części kosztów poniesionych na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne za zatrudnionych pracowników przez okres 6 miesięcy w łącznej wysokości około 940,00 zł miesięcznie za 1 osobę*. Okres zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych wynosi 12 miesięcy.

JEDNORAZOWE ŚRODKI NA PODJĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Osoba bezrobotna, w tym niepełnosprawna zamierzająca rozpocząć działalność gospodarczą może ubiegać się o udzielenie środków na jej podjęcie składając wniosek do urzędu pracy właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu, albo ze względu na miejsce prowadzenia planowanej działalności gospodarczej. Przyznana osobie bezrobotnej jednorazowo kwota nie może przekroczyć 600% przeciętnego wynagrodzenia, obowiązującego w dniu podpisania umowy tj. 25.324,14 zł*. Osoba, która otrzymała środki na podjęcie działalności gospodarczej zobowiązana jest do prowadzenia działalności przez nieprzerwany okres minimum 12 miesięcy.

REFUNDACJA ZE ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY KOSZTÓW WYPOSAŻENIA LUB DOPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY DLA SKIEROWANEGO BEZROBOTNEGO

Pracodawca może ubiegać się o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla, między innymi, skierowanej osoby niepełnosprawnej zarejestrowanej w Miejskim Urzędzie Pracy w Płocku. Wysokości refundacji nie może przekroczyć 600% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu podpisania umowy tj. 25.324,14 zł*. Pracodawca zobowiązany jest do utrzymania utworzonego stanowiska pracy oraz zatrudnienia na nim skierowanej osoby przez okres 24 miesięcy.

BON NA ZASIEDLENIE

Jest to instrument kierowany do osób bezrobotnych, w tym niepełnosprawnych w wieku do 30 roku życia, ułatwiający podjęcie pracy poza miejscem dotychczasowego zamieszkania. Stanowi on gwarancję przyznania środków finansowych na pokrycie kosztów związanych z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej poza miejscem dotychczasowego zamieszkania. Wartość przyznanych w ramach bonu środków finansowych na zasiedlenie nie może przekraczać 200% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę tj. 8.441,38 zł*.

PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE

Prace społecznie użyteczne to forma wsparcia skierowana do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku jednocześnie korzystających ze świadczeń pomocy społecznej albo uczestniczących w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym

* stan na dzień 16.01.2018 r.

programie pomocy społecznej lub w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego. Prace te odbywają się bez nawiązania stosunku pracy. Organizowane są one przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub działalnością na rzecz społeczności lokalnej. Prace te mogą być wykonywane w wymiarze do 10 godzin tygodniowo. Za wykonywanie pracy w ramach prac społecznie użytecznych bezrobotnemu przysługuje świadczenie w wysokości minimum 8,10 zł za godzinę*.

Aktywne programy rynku pracy kierowane do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w MUP w Płocku jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu lub bezrobotne, finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, realizowane w oparciu o formy wsparcia zawarte w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

STAŻ

Celem stażu jest przygotowanie osoby niepełnosprawnej do samodzielnego wykonywania powierzonych mu czynności i zadań na stanowisku pracy bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą. Korzystanie ze stażu pozwala zdobyć doświadczenie zawodowe, stwarzając tym samym większe szansę na uzyskanie zatrudnienia. Okres odbywania stażu wynosi 6 miesięcy, a dla osób, które nie ukończyły 30 roku życia może zostać zorganizowany na okres do 12 miesięcy. Osobie odbywającej staż przysługuje stypendium w wysokości 120% kwoty zasiłku dla bezrobotnych tj. 997,40 zł brutto. Na staż finansowany ze środków PFRON mogą być kierowane wyłącznie osoby niepełnosprawne zarejestrowane w urzędzie pracy jako poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu.

Foto: stockclasso (stock.chroma.pl)

* stan na dzień 16.01.2018 r.

Foto: Fotobiznes (stockphoto.com.pl)

PRYZNAWANIE OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM ŚRODKÓW NA PODJĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ROLNICZEJ ALBO NA WNIESIENIE WKŁADU DO SPÓŁDZIELNI SOCJALNEJ

Osoba niepełnosprawna może ubiegać się o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej składając wniosek do urzędu pracy właściwego ze względu na miejsce jej zarejestrowania w urzędzie pracy. Maksymalna wysokość pomocy nie może przekroczyć piętnastokrotności przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu podpisania umowy tj. 63.310,35 zł*. Osoba, która otrzymała środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej zobowiązana jest do prowadzenia tej działalności przez nieprzerwany okres minimum 24 miesięcy. Z programu mogą korzystać zarówno osoby niepełnosprawne posiadające status bezrobotnego jak i zarejestrowane jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu.

DOKONYWANIE ZWROTU KOSZTÓW WYPOSAŻENIA STANOWISK PRACY

Pracodawca, który przez okres co najmniej 36 miesięcy zatrudni osobę niepełnosprawną zarejestrowaną jako bezrobotna albo poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu, może ubiegać się ze środków PFRON o zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy. Maksymalna wysokość pomocy nie może przekroczyć piętnastokrotności przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu podpisania umowy tj. 63.310,35 zł*. Refundacja obejmuje udokumentowane koszty zakupu urządzeń, które stanowią wyposażenie miejsca pracy pracownika niepełnosprawnego. Podstawą ubiegania się jest złożenie wniosku do urzędu pracy właściwego ze względu na miejsce zarejestrowania osoby niepełnosprawnej.

* stan na dzień 16.01.2018 r.

Szczegółowych informacji na temat realizowanych programów udzielają pracownicy Miejskiego Urzędu Pracy w Płocku:

Dział Instrumentów Rynku Pracy
telefon: 24 367-18-38, pokój: nr 209 (II piętro)
telefon: 24 367-18-37, pokój: nr 211 (II piętro)
e-mail: instrumenty@mup.plock.eu
strona internetowa: www.mup.plock.praca.gov.pl

Wsparcie ze środków Unii Europejskiej dla osób bezrobotnych z niepełnosprawnościami

 LIDIA AUGUSTYN, EWA BULASIŃSKA, MARIOLA JANISZEWSKA
Miejski Urząd Pracy w Płocku

Osoby z niepełnosprawnościami znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, gdyż barierą utrudniającą znalezienie pracy są ich problemy zdrowotne. Grupa ta charakteryzuje się również często brakiem wykształcenia, kwalifikacji zawodowych i doświadczenia zawodowego przez co mają zmniejszone szanse na zaistnienie na rynku pracy. Dużym utrudnieniem w podjęciu pracy jest również stereotypowe postrzeganie osób z niepełnosprawnościami przez pracodawców i zdrowych pracowników jako pracowników mniej wydajnych, mniej odpornych na stres i obarczonych ryzykiem częstszych zwolnień lekarskich czy przerw w świadczeniu pracy.

Wśród barier aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnościami można również wymienić zarówno bariery osobowościowe takie m.in. jak niskie poczucie własnej wartości, brak wiary w siebie, apatia, jak i bariery architektoniczne, bariery prawne oraz bariery finansowe.

Europejski Fundusz Społeczny wspiera liczne działania na rzecz promocji funkcjonowania osób z niepełnosprawnością na rynku pracy, walki z wykluczeniem społecznym i dyskryminacją ze względu na niepełnosprawność. Miejski Urząd Pracy w Płocku korzysta z możliwości pozyskiwania środków z Unii Europejskiej na realizację projektów w celu zminimalizowania problemów osób bezrobotnych, w tym osób z niepełnosprawnościami, zarejestrowanych w MUP w Płocku. Dotyczą one między innymi niskiego poziomu aktywności zawodowej tych osób oraz niewystarczających możliwości nabywania lub podnoszenia kwalifikacji.

Główny cel projektów to m.in. aktywizacja zawodowa i społeczna osób bezrobotnych, w tym osób z niepełnosprawnościami oraz poprawa dostępu do zatrudnienia, umożliwiające wejście lub powrót na rynek pracy. Ponadto realizacja projektów przyczynia się do:

- ▶ nabycia wiedzy w zakresie poruszania się po rynku pracy, wzmocnienia wiary w możliwości zmiany własnej sytuacji życiowej,
- ▶ przewyższania barier społecznych i zminimalizowania stereotypów otoczenia osób z niepełnosprawnościami,
- ▶ przełamywania stereotypowego myślenia, że osoby z niepełnosprawnościami nie będą w pełni wartościowymi pracownikami,
- ▶ podniesienia, uzupełnienia wiedzy, umiejętności i kwalifikacji,
- ▶ umożliwienia bezpośredniego kontaktu z pracodawcami i rynkiem pracy poprzez organizację staży, szkoleń, praktyk, zatrudnienia subsydiowanego czy też przyznawanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej,
- ▶ podnoszenia świadomości na temat korzyści płynących z zatrudniania osób z niepełnosprawnościami i wskazywania dobrych praktyk,
- ▶ zmiany postaw społeczności lokalnej wobec osób z niepełnosprawnościami, które są wynikiem stereotypu poprzez kampanię informacyjno – promocyjną.

- ▶ W poprzednim okresie programowania (2007-2013), w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Miejski Urząd Pracy w Płocku realizował w partnerstwie dwa projekty konkursowe, w których grupą docelową były osoby z niepełnosprawnościami, zarejestrowane jako osoby bezrobotne.

1. **Projekt pn. Aktywny niepełnosprawny na płockim rynku pracy realizowany w ramach Priorytetu VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.4 Niepełnosprawni na rynku pracy – projekty konkursowe. Okres realizacji projektu: od 01.07.2013 r. do 31.01.2015 r.**

Projekt realizowany był w partnerstwie z Zakładem Doskonalenia Zawodowego w Płocku i Firmą Arkadiusz Chrzanowski A&C.

Celem głównym projektu była aktywizacja zawodowa i społeczna oraz poprawa dostępu do zatrudnienia 30 osób bezrobotnych zagrożonych wykluczeniem społecznym – bezrobotnych osób z niepełnosprawnościami poprzez realizację programu wsparcia psychologiczno – doradczego, zawodowego oraz szkoleniowego m.in. z zakresu obsługi komputera, gastronomii, profesjonalnego sprzątnia i dozoru. Aby zintensyfikować wsparcie dla osób z różnymi niepełnosprawnościami, w ramach projektu zaplanowano działania dla osób niepełnosprawnych ruchowo (min. 20% grupy), intelektualnie (min. 20% grupy), a także osób z chorobami psychicznymi (min. 20% grupy).

Miejski Urząd Pracy w Płocku (Lider projektu) w ramach aktywizacji zawodowej uruchomił program subsydiowane zatrudnienie dla **3 bezrobotnych osób z niepełnosprawnościami** oraz program stażu dla **13 bezrobotnych osób z niepełnosprawnościami**.

Ponadto MUP w Płocku odpowiadał za indywidualizację wsparcia to znaczy: każdy uczestnik miał możliwość uzyskania bezpłatnych porad doradcy zawodowego, pośrednika pracy, psychologa i psychiatry w zależności od potrzeb i problemów. Indywidualne wsparcie przyczyniło się do zwiększenia poczucia bezpieczeństwa wśród osób z niepełnosprawnościami oraz nabycia wiary w możliwość poprawy sytuacji życiowej. Uczestnikom ww. projektu zapewnione było stałe wsparcie opiekuna osoby niepełnosprawnej.

2. **Projekt pn. Aktywizacja szansą na sukces realizowany w ramach Priorytetu VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.4 Niepełnosprawni na rynku pracy – projekty konkursowe. Okres realizacji projektu: od 01.06.2014 r. do 31.05.2015 r.**

Projekt realizowany był w partnerstwie z ECG Euro Consulting Group Sp. z o. o. w Płocku (Lider).

Celem głównym projektu było nabycie kompetencji społecznych i doświadczenia zawodowego, przyczyniające się do aktywizacji zawodowej i społecznej 30 osób bezrobotnych z niepełnosprawnościami zarejestrowanych w MUP w Płocku poprzez realizację programu aktywizacji społecznej (cykl warsztatów i zindywidualizowanego wsparcia) i zawodowej (cykl kursów oraz staży i praktyk zawodowych). Co najmniej 50% grupy stanowiły osoby ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

Miejski Urząd Pracy w Płocku (Partner projektu) w ramach projektu odpowiadał za:

- a) wsparcie psychologiczne, doradcze i kompetencyjne tj.:
 - ▶ wypracowanie Indywidualnych Planów Działania (analiza predyspozycji zawodowych i potencjału zawodowego w kontekście wymogów otwartego rynku pracy przeprowadzona przez doradcę zawodowego),
 - ▶ zindywidualizowane wsparcie psychologiczne i doradcze (minimalizowanie barier w wejściu lub powrocie na rynek pracy poprzez bieżące wsparcie uczestników projektu potrzebujących pomocy psychologa oraz poradnictwa edukacyjnego),
 - ▶ warsztaty grupowe nt. technik aktywnego poszukiwania pracy i automotywacji (zapoznanie uczestników projektu z formami i technikami poszukiwania pracy, analiza ofert pracy oraz sposoby minimalizowania barier społecznych w integracji z najbliższym otoczeniem i radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych i zawodowych),
- b) aktywizację zawodową w postaci uruchomienia programu stażu dla **20 bezrobotnych osób z niepełnosprawnościami**.

Korzyści dla uczestników projektów, wynikające z udziału w programach:

Staż – przygotowanie do samodzielnego wykonywania powierzonych czynności i zadań na stanowisku pracy; zdobycie nowych umiejętności praktycznych i kwalifikacji zawodowych oraz dostosowanie ich do aktualnych potrzeb rynku pracy, poznanie zasad funkcjonowania w środowisku pracy; zdobycie lub uzupełnienie wiedzy; zdobycie doświadczenia zawodowego; wypłata stypendium w wysokości 120% kwoty zasiłku dla bezrobotnego.

Subsydiowane zatrudnienie (prace interwencyjne) – nabycie praktycznych umiejętności zawodowych na podstawie stosunku pracy; umowa o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy; gwarancja zatrudnienia na okres minimum 12 miesięcy; gwarancja co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę; unormowany czas pracy; wszelkie usprawnienia wynikające z przepisów prawa pracy, z tytułu ubezpieczeń społecznych, przepisów bhp i p/poż. oraz norm wewnątrzzakładowych przysługujące pracownikom zatrudnionym u pracodawcy.

Znaczna część osób uczestniczących w projektach została zaktywizowana i podjęła zatrudnienie, a to wpłynęło pozytywnie na poprawę ich sytuacji materialnej. Dużym atutem tych osób przy podejmowaniu zatrudnienia była umiejętność obsługi komputera i urządzeń biurowych, którą pozyskali dzięki uczestnictwu w szkoleniach.

Posiadanie umiejętności obsługi komputera, urządzeń biurowych w dzisiejszych czasach przy tak szybkim rozwoju gospodarki, nowych technologii okazuje się niezbędne na każdym stanowisku pracy. Zakładane w ramach projektu warsztaty nt. technik aktywnego poszukiwania pracy przygotowały uczestników do napisania efektywnego CV, listu motywacyjnego i autoprezentacji. Dzięki realizacji projektów ukryty potencjał rynku pracy został dostrzeżony przez lokalnych pracodawców.

Okolo 49% osób z niepełnosprawnościami kończących udział w projektach zostało zatrudnionych.

- ▶ W bieżącym okresie programowania, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 i Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 - w latach 2015 – 2017 MUP w Płocku realizował 4 projekty. Jedną z grup docelowych w tych projektach były bezrobotne osoby z niepełnosprawnościami (68 osób).

Głównym celem projektów było zwiększenie możliwości zatrudnienia osób bezrobotnych, w tym osób z niepełnosprawnościami, których sytuacja na rynku pracy jest nadal trudna. Projekty zakładały realizację programu stażu, programu szkoleń oraz programu przyznania jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej.

- ▶ Projekt pt. **„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Mieście Płocku (I)”** w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś Priorytetowa I Osoby młode na rynku pracy, Działanie 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe, Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego. Okres realizacji od 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r. w ramach ww. projektu wsparciem objęto 5 osób bezrobotnych z niepełnosprawnościami.
- ▶ Projekt pt. **„Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w Mieście Płocku (I)”** w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa VIII Rozwój rynku pracy, Działanie 8.1 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych przez PUP – projekty pozakonkursowe. Okres realizacji od 01.01.2015 r. do 31.12.2016 r. W ramach ww. projektu wsparciem objęto 31 osób bezrobotnych z niepełnosprawnościami.
- ▶ Projekt pt. **„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Mieście Płocku (II)”** w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś Priorytetowa I Osoby młode na rynku pracy, Działanie 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe, Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego. Okres realizacji od 01.01.2016 r. do 31.12.2017 r. W ramach ww. projektu, wsparciem objęto 13 osób bezrobotnych z niepełnosprawnościami.
- ▶ Projekt pt. **„Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w Mieście Płocku (II)”** w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa VIII Rozwój rynku pracy, Działanie 8.1 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych przez PUP – projekty pozakonkursowe. Okres realizacji od 01.01.2017 r. do 31.12.2018 r. W ramach ww. projektu, w okresie od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r. wsparciem objęto 19 osób bezrobotnych z niepełnosprawnościami.

Dzięki udziałowi w powyższych formach wsparcia osoby bezrobotne, w tym osoby z niepełnosprawnościami zdobyły doświadczenie zawodowe, umiejętności praktyczne, kwalifikacje, a także pozyskały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej. W rezultacie udział w projekcie przyczynił się do zwiększenia możliwości znalezienia zatrudnienia przez bezrobotne osoby z niepełnosprawnościami.

Dobre praktyki osoby bezrobotnej z niepełnosprawnościami

LIDIA AUGUSTYN, EWA BULASIŃSKA

Realizacja projektów udowodniła, że mając pomysł można również zaistnieć na rynku pracy, a następnie twórczo i kreatywnie kierować swoim życiem.

Przykładem może być **Pani Renata**, która potwierdza, że dzięki uruchomieniu własnej firmy z udziałem środków z UE dostrzegła, jak wiele zmieniło się w jej życiu. Miejski Urząd Pracy w Płocku skontaktował się z Panią Renatą, po upływie 2 lat od momentu założenia przez nią własnej firmy ze środków unijnych, aby zapytać jaka jest jej obecna sytuacja na rynku pracy oraz jak ocenia otrzymaną pomoc od urzędu. W trakcie przeprowadzonej rozmowy okazało się, że Pani Renata nadal prowadzi swoją działalność, w branży na którą pozyskała środki. Jak podkreśliła wybór pracy w handlu okazał się bardzo trafny i w najbliższej przyszłości nie zamierza niczego zmieniać.

Nasza była uczestniczka projektu stwierdziła, iż jej sytuacja, zwłaszcza finansowa zmieniła się na lepsze odkąd założyła swoją firmę. W chwili obecnej nie musi się już martwić o brak środków „na życie”, gdyż dochody z prowadzonej działalności pozwalają zaspokoić potrzeby rodziny. Pani Renata potwierdziła, że jest zadowolona z decyzji dotyczącej samozatrudnienia. Pomimo pojawiających się problemów czy też braku czasu spowodowanego nieustannym myśleniem, co już zrobiła, a co jeszcze należy zrobić, z pewnością nie cofnęłaby podjętych działań. Zarówno jeszcze raz wzięłaby udział w projekcie współfinansowanym ze środków unijnych, jak również poleciłaby uczestnictwo innym osobom bezrobotnym, które mają pomysł na założenie własnej firmy, ale potrzebują finansowego wsparcia z powodu braku kapitału.

Ww. pomimo, że nie miała wcześniej styczności z prowadzeniem firmy to podczas wnioskowania o przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności nie miała problemów z wypełnieniem wszelkich dokumentów, gdyż zawsze mogła liczyć na pomoc pracownika urzędu pracy, z którym współpracowała.

Ponadto w latach wcześniejszych Pani Renata wzięła udział w dwóch projektach, w ramach których skorzystała:

- ▶ z warsztatów: *Wracam na rynek pracy, Rozwój usług społecznych oraz nt. technik aktywnego poszukiwania pracy i automotywacji,*
- ▶ ze szkoleń: *Wizaż i stylizacja paznokci oraz Pracownik biurowy z elementami księgowości i prawa pracy,*
- ▶ ze stażu dwukrotnie na stanowiskach związanych z tematyką ukończonych szkoleń.

Dlatego zapytaliśmy, jak ocenia otrzymane wsparcie?

Jak wspomniała nasza rozmówczyni udział w projektach uznała za niezwykle przydatny, gdyż zdobycie nowych umiejętności praktycznych podczas programu stażu i nabycie nowych kwalifikacji zawodowych w ramach szkoleń wpłynęło na zwiększenie jej poczucia własnej wartości. Zwłaszcza udział w szkoleniu *Pracownik biurowy z elementami księgowości i prawa pracy*, okazał się bardzo cenny. Poznała m.in.: zasady organizacji pracy w biurze, prowadzenia korespondencji, spraw kadrowych oraz płac, a następnie podczas stażu w biurze rachunkowym mogła w praktyce wykorzystać nabyte kwalifikacje. Zdobyła

wiedzę wykorzystuje na co dzień podczas prowadzenia własnej firmy. Dzięki uzyskanemu wsparciu potrafi samodzielnie prowadzić sprawy księgowe firmy np. rozliczać się z Urzędem Skarbowym.

Dodatковым atutem okazały się relacje, jakie Pani Renata nawiązała podczas stażu w biurze rachunkowym, gdyż w przypadku jakichkolwiek wątpliwości czy problemów związanych z prowadzeniem własnej działalności, może zwrócić się o pomoc czy radę.

Na zakończenie rozmowy Pani Renata podkreśliła, że jest bardzo wdzięczna za szansę, jaką dostała na dokonanie zmian w swoim życiu. Dodała, że Miejski Urząd Pracy w Płocku powinien kontynuować pozyskiwanie środków z Unii Europejskiej w celu wspierania osób bezrobotnych w podejmowaniu zatrudnienia.

Historia Pani Renaty pokazuje, jak długą drogę należy pokonać, żeby znaleźć swoje miejsce na rynku pracy. Niewątpliwie osoby poszukujące pracy muszą zainwestować w swój rozwój osobisty m.in. poprzez podnoszenie kwalifikacji zawodowych czy też zdobywanie doświadczenia zawodowego, aby ich działania stały się efektywne i doprowadziły do stałego zatrudnienia.

Realizowane projekty są źródłem wiedzy i inspiracją do pozyskiwania kolejnych środków na aktywizację różnych grup osób bezrobotnych, w tym osób z niepełnosprawnościami. Dzięki projektom zwracamy uwagę społeczności lokalnej na problem istotny na rynku pracy, o którym trzeba pamiętać i wspólnie podejmować różne działania przyczyniające się do poprawy sytuacji tych osób.

Foto: michaeljung (stock.chroma.pl)

Niepełnosprawność – – ograniczenie czy wyzwanie

wywiad z Panem Tadeuszem Cłapką

Praca daje niewątpliwie każdemu człowiekowi poczucie bezpieczeństwa i stabilizacji, jednak niepełnosprawność bywa pewną przeszkodą do jej zdobycia.

Sytuacja zawodowa osób niepełnosprawnych jest często podejmowana w dyskusjach. Rozmawiamy o możliwościach zatrudnieniowych, projektach aktywizacyjnych, planach w perspektywie osób niepełnosprawnych.

Chcąc poznać stanowisko osoby niepełnosprawnej zaprosiłam na rozmowę Pana Tadeusza Cłapkę, który jest zarejestrowany w tutejszym urzędzie pracy jako osoba niepełnosprawna poszukująca pracy, by ze swojego punktu widzenia opowiedział o swoich wyborach i barierach jakie napotykał w życiu zawodowym. Pan Tadeusz jest mieszkańcem Płocka od 1996 roku i od tego czasu jest klientem naszego urzędu.

MARIA KLAŚ: Wiem, że dla mnie i dla Pana jest to trudny temat, ale, jeśli mogę, to chciałabym zapytać o niepełnosprawność, którą Pan posiada. Czy jest to schorzenie wrodzone, czy nabyte?

TADEUSZ CŁAPKA: Moja choroba jest wrodzona. W 1 klasie szkoły podstawowej stwierdzono u mnie epilepsję. Już wcześniej miałem różne objawy, nawet koleżdy żartowali, że dobrze udaję osobę pijaną, a to już były symptomy choroby. Żł dostałem ataków.

Czy wykrycie tej choroby spowodowało jakieś zmiany w ówczesnym okresie życia?

Byłem wtedy dzieckiem, jeszcze nie wiedziałem z czym ta choroba się wiąże. Cały czas byłem aktywny, lubiłem pomagać ludziom. Od 12 roku życia należałem do Niewidzialnej Ręki. Były to takie spontaniczne akcje pomocowe osobom starszym, na zasadzie pomocy i zabawy, ale też miały dla mnie znaczenie wychowawcze. W wieku 14 lat zacząłem działać w Ochotniczej Straży Pożarnej, zawsze pierwszy ruszałem do akcji. Nie miałem czasu myśleć o swojej chorobie, ataki były sporadyczne, a życie niosło tyle niespodzianek.

Z Pana wypowiedzi wnioskuję, że niepełnosprawność nie była dla Pana zwolnieniem od zaangażowania się w życie społeczne. A czy miała znaczenie w życiu zawodowym, czy w jakiś sposób zdefiniowała wybory?

Na tym etapie tak, wtedy odczułem, że choroba ma wpływ na moje życie. Zawsze chciałem być strażakiem albo mechanikiem. Ze względu na niepełnosprawność poszedłem z mamą do ówczesnej Przychodni Poradnictwa Zawodowego i pani doktor pozbawiła mnie złudzeń. Te zawody, o których marzyłem, były dla mnie nieosiągalne ze względu na chorobę. Zostałem skierowany na przyuczenie do zawodu piekarza. Nawet polubiłem tą pracę, skończyłem technikum o tym kie-

runku, ale ciągle myślałem o mechanice. Po godzinach pracy w piekarni chodziłem do kowala, który uczył mnie pracy na tokarce czy spawania.

Czyli nie zrezygnował Pan ze swoich marzeń, podnosił swoje kwalifikacje i zdobywał nowe umiejętności. Widać, że rozwijał Pan swój potencjał, a nie skupiał się na deficytach.

Tak, i to pomogło mi w znalezieniu nowej pracy. Zostałem mechanikiem sprzęzarek. Współpracownicy zostali poinformowani o mojej chorobie i wiedzieli jak mi pomóc w razie ataku. Nie czułem się tam źle, kierownictwo mnie doceniało. Potem zostałem spawaczem, wyjeżdżałem na zagraniczne delegacje, dzięki temu zobaczyłem dużą część świata.

W jaki sposób, mając chorobę neurologiczną, udało się Panu podjąć i utrzymać to zatrudnienie?

Musiąłem sobie radzić, to były inne czasy i nie było takich ulg jak teraz dla pracodawców z tytułu zatrudnienia osoby niepełnosprawnej. Na badaniach lekarskich dopuszczających do pracy nie zawsze mówiłem o swojej chorobie. Nie było to może mądre z mojej strony, ale dzięki temu miałem pracę. Zawsze informowałem kolegów z pracy o mojej chorobie, żeby wiedzieli co się dzieje i nie bali się mi pomóc. Starąłem się prowadzić bardzo higieniczny tryb życia, pamiętałem o wypoczynku, unikałem sytuacji, które mogłyby wywoływać ataki. Pomagało mi też to, że we Wrocławiu, w którym wówczas mieszkałem, było dużo ofert pracy i brakowało pracowników. Zaczęło być gorzej z pracą, gdy w 1996 roku przyjechałem do Płocka.

Dlaczego Pan się przeniósł do Płocka?

Zakochałem się, moja przyszła małżonka mieszkała w tym mieście. Poza tym, dziwnym trafem, jako dziecko mieszkałem we Wrocławiu przy stacji paliw Petrochemii i od małego marzyłem żeby zwiedzić Płock. Nie wiem, czemu tak było, ale zawsze miałem to miasto w głowie. Dlatego, gdy przyszedł czas decyzji, nie wahałem się.

Jak się zmieniło Pana życie z chwilą zamieszkania w Płocku?

Było trudniej z pracą, zdarzały się też częściej ataki choroby, zdecydowałem się na trudną operację, która trochę poprawiła moje funkcjonowanie. Przeszedłem na rentę, ale dalej szukałem pracy, dlatego zarejestrowałem się w waszym urzędzie. Starąłem się być aktywny. Dwukrotnie skorzystałem ze sfinansowania ze szkoleń indywidualnych. Najpierw myślałem o pracy opiekuna osób starszych w Niemczech, w związku z tym zdecydowałem się na kurs języka niemieckiego, ale niestety, z tej pracy nic nie wyszło. Dwa lata później złożyłem wnioski na szkolenie w zakresie uprawnień elektroenergetycznych mając nadzieję, że zwiększy to moje szanse na podjęcie zatrudnienia.

Czy w perspektywie czasu ta pomoc ze strony urzędu przyniosła Panu korzyści?

Tak, z początkiem listopada tego roku podjąłem pracę w firmie Roka jako konserwator. Uprawnienia elektroenergetyczne, które zdobyłem po szkoleniu, są niezbędne do wykonywania tej pracy. Na początku przyjęto mnie z dużą rezerwą i obawą, ale pokazałem, że jestem fachowcem i znam się na swojej pracy. Nie chcę brać, tylko też daję.

Czy mając już pracę, znajduje Pan jeszcze czas na aktywność społeczną?

Cały czas myślę o pomocy innym. Uczestniczyłem w stażu w ramach projektu „Aktywność, Sprawność, Praca” w płockim hospicjum jako opiekun. Uzyskałem uprawnienia opiekuna osoby niepełnosprawnej i mam taką nadzieję, że w przyszłości jeszcze je wykorzystam.

Słuchając Pana wypowiedzi, jestem pełna podziwu, że pomimo swojej choroby, myśli Pan o potrzebach innych. Wiele osób pełnosprawnych nie znajduje czasu lub chęci na angażowanie się w pomoc potrzebującym. Na co dzień jesteśmy skupieni na sobie i swoich potrzebach.

Tak niestety wygląda życie. Sam w wielu instytucjach spotkałem się z brakiem empatii, czy zro-

Tadeusz Cłapka

zumienia. Często niepełnosprawność jest przyjmowana z lękiem, który myślę, że wynika z braku wiedzy w społeczeństwie. Brakuje mi też źródeł informacji na temat instytucji, które pomagają osobom niepełnosprawnym realizując m.in. projekty. Na płockim rynku znam tylko Urząd Pracy, z pomocy którego skorzystałem.

W takim razie, co należałoby w tej sytuacji zmienić?

Przekonywać ludzi, że mają się nas nie obawiać, dać nam szansę na wykazanie się. Często musiałem przekonywać ludzi, że moja choroba nie jest zakaźna, że przy ataku się nie zarażą. Niepełnosprawność to jedynie trudność, którą trzeba pokonać. Chciałbym, aby inni dostrzegali nasz

potencjał, a nie ograniczenia. Każdy z nas ma swoją wartość i możliwości, które może zaoferować przyszłemu pracodawcy.

Na Pana przykładzie widać, że warto jednak pokonywać swoje słabości, realizować plany, a przede wszystkim dążyć do wyznaczonego celu. Dziękuję bardzo, że zgodził się Pan przyjąć zaproszenie i podzielić się z nami swoimi doświadczeniami.

Informacja nt. możliwości uzyskania dofinansowania kosztów szkolenia ze środków PFRON

MAŁGORZATA OLENDER

Miejski Urząd Pracy w Płocku

OGÓLNE ZASADY

Prezydent inicjuje, organizuje i finansuje z Funduszu Pracy szkolenia bezrobotnych, w celu podniesienia ich kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji, zwiększających szansę na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, w szczególności w przypadku:

- a) braku kwalifikacji zawodowych,
- b) konieczności zmiany kwalifikacji w związku z brakiem propozycji odpowiedniego zatrudnienia,
- c) utraty zdolności do pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie.

1. Osoba niepełnosprawna zarejestrowana w urzędzie pracy jako bezrobotna albo poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu ma prawo korzystać z usług lub instrumentów rynku pracy na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017r. poz. 1065 z późn. zm.).

2. Szkolenie osób niepełnosprawnych odbywa się w formach pozaszkolnych w celu nauki zawodu, przekwalifikowania lub podwyższenia kwalifikacji. Skierowane na szkolenie mogą być bezrobotne osoby niepełnosprawne lub inne osoby niepełnosprawne poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu, zarejestrowane w Miejskim Urzędzie Pracy w Płocku.

3. Wydatki na szkolenia są finansowane w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako:

- ▶ bezrobotne – ze środków Funduszu Pracy;
- ▶ poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu – ze środków PFRON.

4. Osoba niepełnosprawna poszukująca pracy i niepozostająca w zatrudnieniu może być skierowana na szkolenie:

- ▶ z własnej inicjatywy lub na podstawie orzeczenia właściwego organu,
- ▶ wskazane przez tę osobę, jeżeli zostanie uprawdopodobnione, że szkolenie to zapewni uzyskanie pracy i spełniony jest przynajmniej jeden z warunków z pkt.1.

5. Koszty szkolenia finansowanego ze środków PFRON obejmują:

- ▶ uprzednio uzgodnioną należność przysługująca jednostce szkolącej,
- ▶ koszt ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków,
- ▶ koszt zakwaterowania i wyżywienia w części albo w całości,
- ▶ koszt przejazdu na szkolenie, w tym koszt przejazdu przewodnika lub opiekuna osoby za-

- liczonej do znacznego stopnia niepełnosprawności,
 - ▶ koszt usług tłumacza języka migowego albo lektora dla niewidomych lub osoby towarzyszącej osobie niepełnosprawnej ruchowo zaliczonej do znacznego stopnia niepełnosprawności,
 - ▶ koszt niezbędnych badań lekarskich, psychologicznych, diagnostycznych i usług rehabilitacyjnych.
6. Szkolenie osób niepełnosprawnych może odbywać się w placówkach szkolących lub w specjalistycznych ośrodkach szkoleniowo – rehabilitacyjnych.
 7. Szkolenie może trwać nie dłużej niż 36 miesięcy, a koszt szkolenia nie może przekroczyć dziesięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.
 8. Szkolenie realizowane jest na podstawie programu obejmującego przeciętnie nie mniej niż 25 godzin zegarowych w tygodniu.

WARUNKI SKIEROWANIA NA SZKOLENIE INDYWIDUALNE

Osoba zainteresowana szkoleniem indywidualnym składa w Urzędzie kompletny *Wniosek o skierowanie na szkolenie wskazane przez osobę uprawnioną*. Po sprawdzeniu poprawności złożonych dokumentów, analizie wniosku oraz weryfikacji stanu posiadanych środków finansowych przeznaczonych na ten cel, Urząd informuje na piśmie osobę bezrobotną/poszukującą pracy w ciągu 30 dni od złożenia wniosku o sposobie jego rozpatrzenia.

1. Przy podjęciu decyzji dotyczącej skierowania na szkolenie indywidualne preferowane będą wnioski osób, które uprawdopodobnią uzyskanie odpowiedniego zatrudnienia po ukończeniu kursu i uzyskaniu uprawnień wskazanych przez wnioskodawcę.
2. Przy rozpatrywaniu wniosków Miejski Urząd Pracy w Płocku bierze pod uwagę m.in.:
 - a) wysokość środków finansowych przeznaczonych na ten cel,
 - b) czy istnieje zapotrzebowanie na rynku pracy na kwalifikacje, które wnioskodawca uzyska w wyniku ukończenia szkolenia,
 - c) czy wnioskodawca zalicza się do grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy (art.49 ustawy),
 - d) czy wskazana we wniosku celowość jest zasadna.
3. Wskazaną we wniosku celowość opiniuje pośrednik pracy, doradca zawodowy oraz specjalista ds. rozwoju zawodowego.
4. Wyklucza się możliwość:
 - a) jednoczesnego finansowania kosztów szkolenia i innej formy aktywizacji zawodowej przewidzianą ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
 - b) refundację kosztów ukończonych szkoleń, na które Wnioskodawca nie uzyskał skierowania z Miejskiego Urzędu Pracy w Płocku.
5. W przypadku pozytywnej oceny wniosku Miejski Urząd Pracy w Płocku wydaje osobie uprawnionej do szkolenia skierowanie do instytucji szkoleniowej oraz przyjmuje informację o zapoznaniu się z informacją o prawach i obowiązkach związanych z uczestnictwem w szkoleniu.

6. Osoba może być skierowana na szkolenie po złożeniu oświadczenia o nieuczestniczeniu w ostatnich 3 latach w szkoleniu finansowanym ze środków Funduszu Pracy lub o udziale w takim szkoleniu w ostatnich 3 latach, jeżeli łączna kwota środków na koszty szkolenia nie przekroczyła 10-krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę.
7. Osoba niepełnosprawna, która nie ukończyła szkolenia z własnej winy traci status poszukującego pracy oraz jest obowiązana do zwrotu jego kosztów, chyba że powodem nieukończenia szkolenia było podjęcie zatrudnienia.
8. Nie ma możliwości finansowania lub refundacji szkolenia rozpoczętego przez osobę uprawnioną bez skierowania urzędu pracy.

KRYTERIA OCENY CELOWOŚCI SZKOLENIA

Ocenie celowości wybranego szkolenia podlegają:

- a) uprawdopodobnienie zatrudnienia potwierdzone przez pracodawcę,
 - b) potrzeby lokalnego rynku pracy,
 - c) przeciwwskazania lekarskie do wykonywania zawodu wyuczonego lub wykonywanego,
 - d) konieczność posiadania kilku uprawnień niezbędnych do podjęcia pracy na określonym stanowisku, przy jednoczesnym udokumentowaniu posiadania uprawnień z wyłączeniem wnioskowanego;
- ▶ preferowane są wnioski osób uprawnionych, które w ostatnich 2 latach nie korzystały z finansowania szkoleń (zarówno indywidualnych jak i grupowych) jak i innych subsydiowanych form aktywizacji zawodowej proponowanej przez MUP;
 - ▶ preferowane są wnioski osób uprawnionych, które zaliczają się do grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy – art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 1065 z późn. zm).

SPOSÓB ROZPATRZENIA WNIOSKU

1. Decyzję dotyczącą rozpatrzenia wniosku podejmuje Dyrektor MUP lub Z-ca Dyrektora MUP, działający z upoważnienia Prezydenta Miasta Płocka, po zasięgnięciu opinii *Komisji ds. opiniowania wniosków o skierowanie na szkolenie wskazane przez osobę uprawnioną (indywidualne), o dofinansowanie kosztów studiów podyplomowych, o sfinansowanie kosztów egzaminu lub uzyskania licencji.*
2. Wnioskodawca o rozpatrzeniu wniosku zostaje powiadomiony pisemnie w ciągu 30 dni od daty złożenia wniosku.
3. Wnioski niekompletne nie podlegają rozpatrzeniu.
4. Finansowanie kosztów szkolenia nie jest świadczeniem obligatoryjnym i nie podlega procedurom odwoławczym.
5. Finansowanie kosztów szkoleń indywidualnych, uzależnione jest od możliwości Miejskiego Urzędu Pracy w Płocku, tj. od wysokości limitu środków PFRON jakimi dysponuje MUP w Płocku.

Płocki model pomocy osobom niepełnosprawnym

TOMASZ GORCZYCA

Rzecznik Osób Niepełnosprawnych, Urząd Miasta Płocka

Osoby niepełnosprawne istnieją we wszystkich warstwach społecznych. Ich liczba na całym świecie jest znacząca i wciąż rośnie. Według ostatniego Narodowego Spisu Powszechnego w Płocku żyje 9758 osób niepełnosprawnych prawnie, co stanowi niespełna 10% społeczności naszego miasta. Skutki niepełnosprawności są zróżnicowane, wynikają z odmiennych rozwiązań podejmowanych przez poszczególne samorządy.

Rada Miasta Płocka w dniu 26 marca 2013 r. Uchwałą Nr 556/XXXIII/2013 przyjęła Samorządowy Program „Osoba niepełnosprawna w społeczności lokalnej” na lata 2013-2018. Misją Programu jest pomoc osobom niepełnosprawnym w drodze do pełnoprawnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym. Komórką organizacyjną w Urzędzie Miasta Płocka, która odpowiada za wsparcie tej grupy społecznej jest Biuro Rzecznika Osób Niepełnosprawnych. Do jej najważniejszych obszarów działalności należą m. in:

- ▶ działania w obronie interesów osób niepełnosprawnych,
- ▶ przeciwdziałanie dyskryminacji osób niepełnosprawnych,
- ▶ zapobieganie społecznemu wykluczeniu osób niepełnosprawnych,
- ▶ interwencje w instytucjach współpracujących z osobami niepełnosprawnymi,
- ▶ informowanie o programach realizowanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- ▶ występowanie z inicjatywami i wnioskami w sprawach mających znaczenie w życiu osób niepełnosprawnych,
- ▶ realizacja Programu Asystent Osoby Niepełnosprawnej,
- ▶ realizacja transportu osób niepełnosprawnych,
- ▶ kontynuowanie akcji parkingowej poprzez: monitowanie u administratorów parkingów o wyznaczenie miejsc postojowych przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych.

Asystent Osoby Niepełnosprawnej

Mieszkańcy naszego miasta mogą korzystać z pomocy asystentów. Osoby te mają na celu skutecznie wspomagać pełnoletnich niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym i znacznym, tak aby wszelkie bariery architektoniczne i mentalne były minimalizowane.

Usługa jest odpłatna 1 zł za każdą rozpoczętą godzinę, realizowana jest w wymiarze 7 dni w tygodniu.

Realizowane zlecenia dotyczą głównie:

- ▶ pomocy w dotarciu na rehabilitację lub na wizytę do lekarza,
- ▶ pomocy w dotarciu do szkoły,
- ▶ pomocy w dotarciu do pracy,
- ▶ załatwienie spraw urzędowych,
- ▶ pomocy w zakupach.

Bus dla osób niepełnosprawnych

Uprawnionymi do przewozu są osoby niepełnosprawne w stopniu znacznym i umiarkowanym, zameldowane na stałe lub tymczasowo na terenie miasta Płocka. Pierwszeństwo korzystania z przewozu mają osoby niepełnosprawne poruszające się na wózkach inwalidzkich.

- ▶ Zgłoszenia przewozu poza granicami miasta Płocka dokonuje się co najmniej na 5 dni roboczych przed wyjazdem w formie pisemnego wniosku wraz z uzasadnieniem składanym do Urzędu Miasta Płocka – Biura Rzecznika Osób Niepełnosprawnych Stary Rynek 1 pok. C- 15, natomiast zgłoszenia przejazdu na terenie miasta można dokonać telefonicznie – 24 367-16-01.

Wysokość opłat za przewóz osób niepełnosprawnych

Lp.	Wyszczególnienie	Wysokość
1.	Opłata za przejazd osoby niepełnosprawnej w granicach administracyjnych miasta Płocka – liczona w jedną stronę.	8,00 zł (w tym VAT)
2.	Opłata za przejazd osoby niepełnosprawnej poza granicami administracyjnymi miasta Płocka – liczona z miejsca wyjazdu do miejsca powrotu.	0,95 zł/km (w tym VAT)
3.	Opłata za każdą kolejną rozpoczętą godzinę postoju.	12,00 zł (w tym VAT)
4.	Przejazd opiekuna osoby niepełnosprawnej.	1,00 zł (w tym VAT)
5.	Przejazd opiekuna i osoby niepełnosprawnej do lokalu wyborczego w dniach wyborów lub referendum.	1,00 zł (w tym VAT)
6.	Przejazd opiekuna i osoby niepełnosprawnej w związku ze spotkaniem integracyjnym dla osób niepełnosprawnych organizowanym przez Urząd Miasta Płocka lub podległe mu gminne jednostki organizacyjne.	1,00 zł (w tym VAT)

Warsztaty Terapii Zajęciowej

Gmina współfinansuje działalność sześciu Warsztatów Terapii Zajęciowych. W placówkach tych odbywa się rehabilitacja zawodowa i społeczna dla 130 osób niepełnosprawnych, które trafiły tam po ukończeniu kształcenia. Okres przygotowania osoby do podjęcia zatrudnienia trwa około 5 lat.

Sport i rekreacja

Wszystkie osoby niepełnosprawne bez względu na wiek i stopień niepełnosprawności mogą korzystać z pływalni miejskich za 1,00 zł za każdą godzinę. Podstawą skorzystania z ulgi jest okazanie ważnego karnetu, który można wyrobić na każdej pływalni.

Pływanie i zajęcia na basenie są doskonałą formą rehabilitacji osób niepełnosprawnych, powodując powrót do kondycji fizycznej i psychicznej. Pływanie jest zalecane wszystkim osobom które, mają schorzenia kręgosłupa i stawów.

Osoby niepełnosprawne mogą również korzystać z bezpłatnych wejść na mecze piłki ręcznej Wisły Płock i piłki nożnej płacąc 1 zł.

Mieszkania chronione

Mieszkania chronione są formą wsparcia społecznego dla osób niepełnosprawnych, które ze względu na sytuację życiową potrzebują pomocy w funkcjonowaniu w życiu codziennym, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonej przez jednostki całodobowej opieki.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku prowadzi 28 mieszkań chronionych, z czego 13 było przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych, posiadających aktualne orzeczenie o niepełnosprawności.

Każde mieszkanie przeznaczone jest, w zależności od metrażu dla 3 lub 4 mieszkańców. Jedno z mieszkań, przeznaczone dla 3 osób, jest dostosowane do potrzeb osób poruszających się na wózku inwalidzkim. Do bloku prowadzi podjazd dla wózków, a w jednej z klatek jest zamontowana platforma schodowa. Jest również mieszkanie przystosowane dla osoby głuchoniemej poprzez sygnalizator świetlny zastępujący dzwonek do drzwi. W zdecydowanej większości osoby niepełnosprawne mogły korzystać z odrębnych pokoi w ramach mieszkania.

Środki PFRON

Dzięki PFRON Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wspiera realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej:

1. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
2. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
3. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym,
4. Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.

Ponadto realizowany jest Program Aktywny Samorząd, z którego można otrzymać dofinansowanie do:

- ▶ zakupu i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- ▶ pomocy w uzyskaniu praw jazdy kategorii B,
- ▶ zakupu sprzętu elektronicznego lub oprogramowania,
- ▶ likwidacji barier w poruszaniu się (utrzymanie sprawności technicznej wózka o napędzie elektrycznym, zakup protez kończyn, w których zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne),
- ▶ pomocy w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Sytuacja osób niepełnosprawnych w naszym mieście z roku na rok poprawia się. Nadal pozostają sprawy do rozwiązania, jednak działania podejmowane przez samorząd przynoszą coraz więcej wymiernych korzyści w kwestii polepszenia warunków życia osób niepełnosprawnych.

Rzecznik Osób Niepełnosprawnych

Urząd Miasta Płocka, Stary Rynek 1, 09-400 Płock

Pokój: 15 [C], Telefon: 24 36 71 582, Fax: 36 71 598

godziny pracy urzędu:

poniedziałek, wtorek, środa 7.30-15.30, czwartek 8.30-17.30, piątek 8.30-15.30

Zatrudnienie osoby niepełnosprawnej

CEZARY DUSIO

Z-ca Dyrektora MOPS w Płocku, Członek Miejskiej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych

Podstawowym aktem prawnym regulującym prawa osób niepełnosprawnych jest Karta Praw Osób Niepełnosprawnych. Najważniejszym prawem niepełnosprawnych bez wątpienia jest prawo do normalnego życia. Osoby niepełnosprawne mają prawo do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia oraz nie mogą podlegać dyskryminacji. We współczesnym świecie otaczają nas osoby wykluczone społecznie w tym osoby niepełnosprawne, które dla realizacji swoich życiowych planów czy szeroko rozumianej rehabilitacji muszą podejmować zatrudnienie.

Szczegółowemu uregulowaniu pomocy dla osób niepełnosprawnych w Polsce służy ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 2046 z późn. zm.). Ustawa definiuje osoby niepełnosprawne, jako osoby, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo ogranicza bądź uniemożliwia wypełnianie ról społecznych, a w szczególności zdolności do wykonywania pracy zawodowej, jeżeli uzyskały odpowiednie orzeczenie.

Poniżej zaprezentuję czytelnikom najistotniejsze zagadnienia dotyczące tej tematyki w dwóch ujęciach: po pierwsze w ujęciu praw osób niepełnosprawnych będących pracownikami i po drugie w ujęciu uprawnień pracodawców zatrudniających osoby z różnego rodzaju niepełnosprawnościami.

Jako pierwszy aspekt należy zaprezentować uprawnienia pracownika niepełnosprawnego. Do uprawnień tych należy:

1. dodatkowa przerwa w pracy
2. prawo do dodatkowego urlopu wypoczynkowego
3. prawo do korzystania ze zwolnienia od pracy

Dodatkowa przerwa w pracy

Zgodnie z art. 134 Kodeksu pracy jeżeli dobowy wymiar czasu pracy pracownika wynosi co najmniej 6 godzin, to pracownik ma prawo do przerwy w pracy trwającej co najmniej 15 minut, wliczanej do czasu pracy. Niezależnie od tego uprawnienia, osoba niepełnosprawna ma prawo do dodatkowej przerwy w pracy, którą wykorzystać może na gimnastykę usprawniającą lub wypoczynek. Czas takiej dodatkowej przerwy wynosi 15 minut i jest wliczany do czasu pracy.

Dodatkowy urlop wypoczynkowy

Zgodnie z art. 19 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych **osobie zaliczonej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności przysługuje dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze 10 dni roboczych w roku kalendarzowym.**

Dodatkowy urlop wypoczynkowy udzielany jest na takich samych zasadach, jak zwykły urlop wypoczynkowy.

WAŻNE!!!

Pracownik nabywa prawo do urlopu nawet jeżeli nie wykonywał pracy z powodu choroby i pobierał w tym czasie zasiłek chorobowy

Pierwszy dodatkowy urlop osoba niepełnosprawna nabywa w całości, nawet jeżeli uzyska do niego prawo dopiero w grudniu danego roku jednakże dopiero po przepracowaniu roku od czasu otrzymania orzeczenia o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

- ▶ **Dodatkowy urlop wypoczynkowy przechodzi na rok następnym.**
- ▶ **Roszczenia ze stosunku pracy, w tym dotyczące udzielenia dodatkowego urlopu wypoczynkowego ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat**

Prawo do korzystania ze zwolnienia z pracy

Osoba o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności ma prawo do zwolnienia od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia:

- 1.** w wymiarze do 21 dni roboczych w celu uczestniczenia w turnusie rehabilitacyjnym, nie częściej niż raz w roku,
- 2.** w celu wykonania badań specjalistycznych, zabiegów leczniczych lub usprawniających, a także w celu uzyskania zaopatrzenia ortopedycznego lub jego naprawy, jeżeli czynności te nie mogą być wykonane poza godzinami pracy.

WAŻNE!!!

W przypadku zwolnienia w celu wykonania badań specjalistycznych, zabiegów leczniczych lub usprawniających, a także w celu uzyskania zaopatrzenia ortopedycznego lub jego naprawy:

- ▶ **czas zwolnienia zależy od czasu trwania badania, zabiegu, itp. (oraz ewentualnego czasu niezbędnego na dojazd),**
- ▶ **warunkiem udzielenia zwolnienia jest niemożność wykonania tych czynności poza godzinami pracy,**
- ▶ **pracodawca ma prawo żądać udokumentowania skorzystania ze zwolnienia,**
- ▶ **wynagrodzenie za czas zwolnień od pracy, oblicza się jak ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy.**

Począwszy od dnia 10 lipca 2014 r. skróceniu uległy normy czasu pracy osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności. Od tego dnia, wskazane powyżej osoby, z mocy prawa, mogą pracować maksymalnie 7 godzin na dobę i 35 godzin tygodniowo. Są to normy sztywne i nieprzekraczalne, oznaczające dzienne i tygodniowe maksimum.

Następnie zaprezentuję najważniejsze uprawnienia pracodawcy zatrudniającego osobę niepełnosprawną, do których należą m.in.:

- 1.** Miesięczne dofinansowanie do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego.
- 2.** Zwrot kosztów przystosowania lub wyposażenia stanowiska pracy.
- 3.** Zwrot kosztów szkolenia pracownika niepełnosprawnego.
- 4.** Zwolnienie z wpłat na PFRON.

Dofinansowanie do wynagrodzeń osób niepełnosprawnych

CO TO JEST?

Pracodawcy zatrudniającemu osoby niepełnosprawne przysługuje ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) miesięczne dofinansowanie do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego, o ile pracownik ten został ujęty w ewidencji zatrudnionych osób niepełnosprawnych prowadzonej przez PFRON.

PODMIOTY UPRAWNIONE DO OTRZYMANIA POMOCY

- ▶ Pracodawcy zatrudniający mniej niż 25 osób w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy,
- ▶ Pracodawcy zatrudniający co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, osiągający wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych ogółem w wysokości co najmniej 6 %,
- ▶ Pracodawcy prowadzący np. zakład pracy chronionej lub zakład aktywności zawodowej.

Do liczby pracowników nie wlicza się osób niepełnosprawnych przebywających na urlopach bezpłatnych oraz osób niebędących osobami niepełnosprawnymi zatrudnionych:

- ▶ na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego;
- ▶ przebywających na urlopie rodzicielskim,
- ▶ przebywających na urloпах wychowawczych;
- ▶ nieświadczących pracy w związku z odbywaniem służby wojskowej albo służby zastępczej;
- ▶ będących uczestnikami Ochotniczych Hufców Pracy;
- ▶ nieświadczących pracy w związku z uzyskaniem świadczenia rehabilitacyjnego;
- ▶ przebywających na urloпах bezpłatnych, których obowiązek udzielenia określają odrębne ustawy.

WYSOKOŚĆ DOFINANSOWANIA

Kwota miesięcznego dofinansowania nie może przekroczyć 90% faktycznie i terminowo poniesionych miesięcznych kosztów płacy, a w przypadku pracodawcy wykonującego działalność gospodarczą, w rozumieniu przepisów o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej 75% tych kosztów.

Szczegółowe informacje na temat wysokości i aktualnych zasad dofinansowania udziela Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na swojej infolinii: infolinia PFRON o numerach: 801 233 554, 22 581 84 10.

Jeżeli zatrudnienie nowych pracowników niepełnosprawnych w danym miesiącu, u pracodawcy wykonującego działalność gospodarczą, nie powoduje u tego pracodawcy wzrostu netto zatrudnienia ogółem i wzrostu netto zatrudnienia pracowników niepełnosprawnych miesięczne dofinansowanie na nowo zatrudnionego pracownika niepełnosprawnego nie przysługuje, jeżeli jego zatrudnienie nastąpiło w wyniku rozwiązania umowy o pracę z innym pracownikiem, chyba że umowa o pracę uległa rozwiązaniu:

1. z przyczyn określonych w art. 52 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy;
2. za wypowiedzeniem złożonym przez pracownika;
3. na mocy porozumienia stron;
4. wskutek przejścia pracownika na rentę z tytułu niezdolności do pracy;

5. z upływem czasu, na który została zawarta;
6. z dniem ukończenia pracy, dla której wykonania była zawarta.

Zwrot kosztów przystosowania stanowiska pracy

CO TO JEST?

Pracodawca, który zatrudni osobę niepełnosprawną przez okres co najmniej 36 miesięcy może otrzymać zwrot ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych m.in. kosztów:

- ▶ adaptacji pomieszczeń zakładu pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych
- ▶ adaptacji lub nabycia urządzeń ułatwiających osobie niepełnosprawnej wykonywanie pracy lub funkcjonowanie w zakładzie pracy;

PODMIOTY UPRAWNIONE DO UZYSKANIA POMOCY

Zwrot kosztów dotyczy osób niepełnosprawnych:

- ▶ bezrobotnych lub poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu, skierowanych do pracy przez powiatowy urząd pracy;
- ▶ pozostających w zatrudnieniu u pracodawcy występującego o zwrot kosztów, ale tylko w stosunku do tych osób których niepełnosprawność powstała w okresie zatrudnienia u tego pracodawcy, z wyjątkiem przypadków, gdy przyczyną powstania niepełnosprawności było zawinione przez pracodawcę lub przez pracownika naruszenie przepisów, w tym przepisów prawa pracy.

WYSOKOŚĆ POMOCY

Zwrotu kosztów dokonuje starosta na podstawie umowy cywilnoprawnej, która określa obowiązki stron ją zawierających (starosty i pracodawcy).

Maksymalna wysokość pomocy na przystosowanie jednego stanowiska wynosi dwudziestokrotność przeciętnego wynagrodzenia.

BARDZO WAŻNE!

Zwrot kosztów w przypadku pracodawców wykonujących działalność gospodarczą:

- ▶ stanowi pomoc publiczną
- ▶ może być udzielony łącznie z inną pomocą z środków publicznych, w tym wsparciem ze środków Wspólnoty Europejskiej, w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą, jeżeli łączna wartość tej pomocy nie przekroczy 100 % kosztów kwalifikujących się, w okresie, na jaki osoby niepełnosprawne zostały faktycznie zatrudnione.

Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osób niepełnosprawnych

PODMIOTY UPRAWNIONE DO UZYSKANIA POMOCY

O zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy może ubiegać się pracodawca, który:

- ▶ prowadzi działalność przez okres co najmniej 12 miesięcy;
- ▶ przez okres 36 miesięcy zatrudni osobę niepełnosprawną zarejestrowaną w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotną albo poszukującą pracy niepozostającą w zatrudnieniu.

WYSOKOŚĆ POMOCY

Maksymalna wysokość pomocy na wyposażenie jednego stanowiska wynosi piętnastokrotność przeciętnego wynagrodzenia

BARDZO WAŻNE!

Pomoc ta jest przyznawana jako pomoc de minimis.

Zwrot kosztów szkolenia pracownika niepełnosprawnego

Kwota refundacji może wynieść do 70% poniesionych kosztów, jednak nie więcej niż do wysokości dwukrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę przy czym:

1. w odniesieniu do małych i średnich przedsiębiorców refundacja nie może przekroczyć 70% kosztów szkolenia kwalifikujących się do objęcia pomocą;
2. w odniesieniu do dużych przedsiębiorców refundacja nie może przekroczyć 60% kosztów szkolenia kwalifikujących się do objęcia pomocą.

Refundacja obejmuje następujące koszty poniesione przez pracodawcę:

1. usług świadczonych przez osoby prowadzące szkolenie poniesione za godziny, podczas których prowadzą one szkolenie;
2. usług tłumacza języka migowego, tłumacza-przewodnika, lektora dla osób niewidomych lub opiekuna zatrudnionej osoby niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego stopnia niepełnosprawności;
3. podróży osób prowadzących szkolenie, uczestników szkolenia, tłumacza języka migowego, tłumacza-przewodnika, lektora dla osób niewidomych lub opiekuna zatrudnionej osoby niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego stopnia niepełnosprawności;
4. zakwaterowania i wyżywienia uczestników szkolenia;
5. usług doradczych;
6. obsługi administracyjno-biurowej;
7. wynajmu pomieszczeń;
8. amortyzacji wyposażenia i narzędzi, z wyłączeniem wyposażenia i narzędzi zakupionych w ramach wsparcia ze środków publicznych w okresie siedmiu lat przed realizacją szkolenia;
9. materiałów szkoleniowych.

Refundacja jest przeznaczona również na pokrycie wydatków obejmujących koszty płacy pracownika niepełnosprawnego za czas, w którym pracownik ten uczestniczy w szkoleniu.

Zwolnienie z wpłat na PFRON

Pracodawca, który zatrudnia co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy musi dokonywać miesięcznych wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Wysokość wpłat stanowi iloczyn 40,65% przeciętnego wynagrodzenia i liczby pracowników odpowiadającej różnicy między zatrudnieniem zapewniającym osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wysokości 6% a rzeczywistym zatrudnieniem osób niepełnosprawnych. Pracodawca może obniżyć wymagany wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych, jeżeli zatrudni osoby niepełnosprawne ze schorzeniami szczególnie utrudniającymi wykonywanie pracy.

Z wpłat na PFRON zwolnieni są również pracodawcy u których wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosi co najmniej 6%;

Wpłaty na Fundusz ulegają obniżeniu z tytułu zakupu usługi, z wyłączeniem handlu, lub produkcji pracodawcy zatrudniającego co najmniej 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy, który osiąga wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych będących:

- ▶ osobami niepełnosprawnymi zaliczonymi do znacznego stopnia niepełnosprawności lub
- ▶ osobami niewidomymi, psychicznie chorymi lub upośledzonymi umyślowo lub osobami z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi lub epilepsją – zaliczonymi do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności w wysokości co najmniej 30 %.

Warunkiem obniżenia wpłat jest:

- ▶ terminowe uregulowanie należności za zrealizowaną produkcję lub usługę;
- ▶ otrzymanie informacji o kwocie obniżenia.

W Mieście Płocku oraz na terenie innych powiatów województwa mazowieckiego kilka lat z rzędu można zauważyć kampanie bilbordowe ukazujące pracowników niepełnosprawnych w pracy wraz z promocją zaangażowanych w ich zatrudnianie pracodawców wrażliwych społecznie.

Taka postawa wielu osób pokazuje, że każdy bez względu na swoje ograniczenia potrafi być dobrym i potrzebnym pracownikiem. Zatrudnianie osób niepełnosprawnych jest sposobem na poprawę ich jakości życia, a w konsekwencji na pełne wypełnianie ról społecznych, na czym winno zależeć całe społeczeństwo. Dlatego też Miejski Urząd Pracy w Płocku nieustannie podejmuje się nie tylko realizacji świadczeń dla osób niepełnosprawnych związanych z zatrudnieniem, czy pracodawców, ale również edukacji w zakresie społeczeństwa obywatelskiego, do którego niewątpliwie należy pomoc osobom wykluczonym zawodowo.

Niniejszy materiał nie zawiera szczegółów dotyczących poszczególnych uprawnień pracowników i pracodawców w zadanej tematyce. Został opracowany na podstawie Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2046 ze zm.) oraz aktów wykonawczych do niniejszej ustawy.

Ponadto szczegółowe informacje są dostępne na stronie Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych:

<https://www.pfron.org.pl/>

oraz Biura Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych:

<http://www.niepelnospawni.gov.pl/>

Foto: maivoimages (stockchroma.pl)

Aktualna sytuacja osób niepełnosprawnych

ELŻBIETA JÓŹWIAK-RUCKA

Główny Lekarz Orzecznik Oddziału ZUS w Płocku

Żyją wśród nas, choć jakby obok nas. Chętnie im pomagamy jeśli trzeba, lecz ciągle jeszcze uważamy ich za innych ludzi od siebie i nie potrafimy traktować ich zwyczajnie, tj. jak ludzi, którzy niczym się od nas nie różnią prócz tego, że mają trudniej, że muszą zmagać się z większymi problemami niż osoby sprawne.

Napotykać na bariery, o których reszta społeczeństwa na co dzień nawet nie myśli: kilka schodków, których nie da się pokonać na wózku, zbyt wąskie drzwi w windzie, zbyt wysoko ustawiony klawisz czy przycisk do którego nie można dosięgnąć, albo telefon z którego nie można skorzystać, bo nie słyszy się dzwonka. Są i bariery mentalne, nieobce zarówno niepełnosprawnym jak i w pełni sprawnym: wzajemne skrępowanie, nieumiejętność życia razem oraz pomagania sobie.

Osoba niepełnosprawna to, osoba która tylko w pewnej dziedzinie ma specjalne potrzeby, poza tym jest zwyczajnym człowiekiem. Nie należy postrzegać go i traktować przez pryzmat niepełnosprawności, która nie powinna być ani powodem odrzucenia, ani też nagradzania. Osoby niepełnosprawne nie tworzą również jednorodnej kategorii osób – nie są wbrew pozorom takie same.

 NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ jest jednym z ważniejszych problemów współczesnego świata. Wynika to z powszechności i rozmiaru tego zjawiska.

Przyjrzyjmy się zatem bliżej tematyce niepełnosprawności.

Niepełnosprawność możemy zdefiniować jako trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych, czyli czynnego udziału w życiu społeczeństwa z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu danej osoby powodującej przede wszystkim niezdolność do pracy.

 Wyróżniamy dwa rodzaje niepełnosprawności – PRAWNĄ I BIOLOGICZNĄ:

- ▶ **niepełnosprawność prawna** to niepełnosprawność potwierdzona orzeczeniem. Orzeczenie o niepełnosprawności stanowi podstawę ubiegania się o pomoc przewidzianą w ustawie rehabilitacyjnej oraz do przyznania ulg i uprawnień na podstawie innych przepisów np. zniżek komunikacyjnych, odliczeń podatkowych,
- ▶ **niepełnosprawność biologiczna** to subiektywne odczuwanie przez konkretną osobę ograniczenia wykonywania podstawowych czynności dla danego wieku przy braku orzeczenia.

 Możemy rozróżnić dwa rodzaje orzecznictwa:

1. **dla celów rentowych** – prowadzone przez lekarzy orzeczników ZUS, KRUS komisje lekarskie podległe Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i Administracji,

2. **do celów pozarentowych** – prowadzone przez zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności osób do 16 roku życia lub o niepełnosprawności pozostałych osób, na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej.

Występują trzy STOPNIE NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI:

- ▶ **znaczny** – oznaczający, że osoba jest niezdolna do pracy albo zdolna do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagająca w celu pełnienia ról społecznych stałej, długotrwałej opieki i pomocy innych osób,
- ▶ **umiarkowany** – oznaczający, że osoba jest niezdolna do pracy albo zdolna do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej albo wymagająca czasowej lub częściowej pomocy w celu pełnienia ról społecznych,
- ▶ **lekki** – oznaczający osobę, u której nastąpiło istotne obniżenie zdolności do wykonywania pracy w porównaniu ze zdolnością, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, albo występują u niej ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające kompensować się dzięki wyposażeniu w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ W LICZBACH

Okolo 14,6%¹ populacji w UE to osoby niepełnosprawne. W UE nie ma jednolitej definicji niepełnosprawności, dlatego też osoba uznawana za niepełnosprawną w jednym z państw członkowskich Unii w innym kraju mogłaby nie otrzymać statusu osoby niepełnosprawnej.

W Polsce wg narodowego spisu powszechnego przeprowadzonego w 2011 r. liczba osób niepełnosprawnych wynosi niemal 4,7 mln (a dokładnie 4.697,00), co stanowi 12,2 % ludności kraju. Oznacza to, że co ósmy mieszkaniec naszego kraju jest osobą niepełnosprawną lub za taką się uważa.

REHABILITACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Nie podlega wątpliwości fakt, że wszystkie osoby dotknięte niepełnosprawnością powinny być objęte rehabilitacją.

Rehabilitacją nazywamy łącznie i skoordynowane oddziaływanie lecznicze, psychologiczne, pedagogiczne, społeczno-zawodowe zmierzające do rozwinięcia lub przywrócenia u osoby trwale poszkodowanej na zdrowiu zdolności, sprawności i możliwości samodzielnego życia w społeczeństwie.

Najczęstsze przyczyny niepełnosprawności to:

- ▶ **wady wrodzone,**
- ▶ **choroby przewlekłe,**
- ▶ **nagłe wypadki, urazy, zatrucia.**

Oprócz niepełnosprawności wyróżnia się jeszcze:

Inwalidztwo – będące częściową niezdolnością do wykonywania pracy zawodowej spowodowaną długotrwałym lub trwałym naruszeniem sprawności organizmu. O inwalidztwie mówi się gdy choroba trwa powyżej sześciu miesięcy.

¹ Analiza sytuacji osób niepełnosprawnych w Polsce i Unii Europejskiej, Elżbieta Kryńska, Warszawa 2013

Kalectwo – to niedorozwój, brak lub nieodwracalne uszkodzenie narządu lub części ciała (trwałe uszkodzenie organizmu). Może, ale nie musi spowodować zmniejszenia lub utraty zdolności do pracy zawodowej.

Wśród najczęstszych przeszkód utrudniających zatrudnienie osób niepełnosprawnych możemy wymienić:

- ▶ **bariery architektoniczne,**
- ▶ **rodzaj niepełnosprawności,**
- ▶ **brak aspiracji zawodowych,**
- ▶ **słabe przygotowanie zawodowe.**

Większość osób niepełnosprawnych posiada niskie kwalifikacje zawodowe oraz słabą orientację w ciągle zmieniających się przepisach prawa. Uskarżają się na nieumiejętność prezentacji swoich zalet i możliwości zawodowych oraz prowadzenia rozmów kwalifikacyjnych z potencjalnymi pracodawcami. Uwarunkowania te wpływają na powstanie u nich niższej samooceny, brak wiary we własne umiejętności, poczucie niższości, brak aktywności i kreatywności w chęci podnoszenia własnych kwalifikacji i poszukiwania pracy oraz brak aspiracji zawodowych. Osoby te czują się odrzucone przez społeczeństwo i skazane na życie na marginesie.

Dlatego osoby niepełnosprawne chcą podnosić swoje kwalifikacje przez udział w szkoleniach z zakresu: obsługi komputera, administracji, księgowości i finansów, branży gastronomicznej, branży budowlanej, ogrodnictwa i stolarstwa, kursach kroju i szycia oraz doskonalących znajomość języków obcych.

Przed podjęciem pracy zawodowej czy kursów szkoleniowych osoby niepełnosprawne chciałyby skorzystać z pomocy doradcy zawodowego i psychologa. Podczas uczestnictwa w zajęciach osoby niepełnosprawne potrzebują tłumaczy języka migowego, zapewnienia transportu na miejsce zajęć czy zapewnienia opieki, w tym opieki osobie zależnej.

▶ **Powstaje więc bardzo ważne pytanie – Jak otoczenie powinno traktować niepełnosprawnych?**

normalnie – jak ludzi pełnosprawnych,

1. należy pomagać niepełnosprawnemu tylko na jego prośbę,
2. niedopuszczalne jest dokuczanie, szydzenie, naśmiewanie się,
3. należy szanować jego prawo do samostanowienia o sobie, ponieważ ma prawo
4. przeżyć życie zgodnie ze swoją wolą.

Wsparcie ze strony całego społeczeństwa osób niepełnosprawnych zwiększa ich poczucie własnej wartości, aktywność i kreatywność, co z kolei zapobiegnie ich izolacji i wykluczeniu społecznemu.

Należy pamiętać, że niepełnosprawność nie jest chorobą, ale jest stanem, który niesie ze sobą często znaczne ograniczenia. Jednakże nie zamyka drogi do normalnego funkcjonowania w życiu, w pracy, w szkole czy w rodzinie. Trzeba zrobić wszystko, aby wykorzystać istniejące możliwości i rozpocząć życie na nowo.

Sytuacja na lokalnym rynku pracy – – wielkość i struktura bezrobocia rejestrowanego w m. Płock¹

Listopad 2017 r.

 NINA OBRĘBSKA Miejski Urząd Pracy w Płocku

W listopadzie 2017 r. sytuację na płockim rynku pracy charakteryzowały:

- ▶ **liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Miejskim Urzędzie Pracy w Płocku na poziomie 4.504 osób**, tj. o 763 osób mniej niż przed rokiem (listopad 2016 r. – 5.267 os.) i o 36 osób mniej niż w ubiegłym miesiącu (październik 2017 r. – 4.540 os.),
- ▶ **liczba bezrobotnych kobiet zarejestrowanych w Miejskim Urzędzie Pracy w Płocku na poziomie 2.774 osób**, tj. o 307 kobiet mniej niż przed rokiem (listopad 2016 r. – 3.081 os.) i o 72 kobiety mniej niż w ubiegłym miesiącu (październik 2017 r. – 2.846 os.),
- ▶ przewaga w ogóle bezrobotnych, bezrobotnych w grupach: bez prawa do zasiłku (89,25%)², poprzednio pracujących (88,7%)³, długotrwale bezrobotnych (58,2%), kobiet (61,6%)⁴,
- ▶ **stopa bezrobocia na poziomie 7,2%**. W tym samym okresie stopa bezrobocia w kraju wyniosła 6,5%, a w województwie – 5,6%.
- ▶ **wzrost liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej** zgłoszonych w miesiącu w stosunku do danych za listopad 2016 r. (o 147 ofert) oraz w stosunku do danych za październik 2017 r. (o 108 ofert). **Ogółem liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w miesiącu wyniosła 496 ofert.**

Tabela 1. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w okresie styczeń – listopad 2017 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE		Zgłoszone w okresie sprawozdawczym (narastająco od początku 2017 r.)				W końcu listopada 2017 r.		
		razem	z rubr. 1 dotyczące pracy			razem	w tym niewykorzystane dłużej niż 30 dni	
			subsydiowanej	z sektora publicznego	sezonowej			
0		1	2	3	4	5	6	
Ogółem wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej (w.02+w.03)*		01	4800	1110	535	113	273	4
z ogółem w tym	zatrudnienie lub inna praca zarobkowa	02	3982	292	124	113	269	3
	miejsca aktywizacji zawodowej	03	818	818	411	X	4	1
	staże	04	514	514	107	X	3	0
	przygotowanie zawodowe dorosłych	05	0	0	0	X	0	0
	prace społecznie użyteczne	06	304	304	304	X	1	1
	dla niepełnosprawnych	07	163	16	2	0	4	0
	dla osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	08	0	0	0	0	0	0

1 Informacja opracowana na podstawie *Sprawozdania o rynku pracy* MRPIPS-01 za dany miesiąc.

2 Bezrobotni z prawem do zasiłku – 10,75%.

3 Dotychczas niepracujący – 11,3%.

4 Mężczyźni – 38,4%.

Seminarium w ramach Europejskich Dni Pracodawców

W dniu 21 listopada 2017r. w Domu Darmstadt odbyło się seminarium w ramach Europejskich Dni Pracodawców „Wsparcie zatrudnienia i przedsiębiorczości na płockim rynku pracy” organizowane przez Miejski Urząd Pracy w Płocku oraz Izbę Gospodarczą Regionu Płockiego.

Uroczystego otwarcia dokonał dr Krzysztof Buczkowski Dyrektor Miejskiego Urzędu Pracy w Płocku oraz Pani Magdalena Matyszewska przedstawiciel z Izby Gospodarczej Regionu Płockiego.

Europejskie Dni Pracodawców organizowane są z inicjatywy sieci Europejskich Publicznych Stużb Zatrudnienia krajów Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego po raz drugi, w tym roku odbywają się w dniach 13 – 24 listopada 2017r. w niemal wszystkich państwach UE.

Celem EDP jest m.in. wzmocnienie współpracy Publicznych Stużb Zatrudnienia z pracodawcami, podniesienie wiedzy pracodawców w zakresie usług oferowanych przez PSZ, m.in. poprzez pomoc pracodawcom w znalezieniu odpowiednich kandydatów do pracy, dostosowywaniu kwalifikacji osób bezrobotnych i poszukujących pracy do potrzeb pracodawców, kreowanie pozytywnego i profesjonalnego wizerunku urzędów pracy.

Miejski Urząd Pracy w Płocku w wydarzeniach organizowanych w ramach EDP uczestniczył po raz pierwszy. Przedstawiciele MUP omawiali m.in. Krajowy Fundusz Szkoleniowy, staże, refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, prace interwencyjne, pozafinansowe formy wsparcia oferowane w ramach Pośrednictwa Pracy. W seminarium wzięło udział ok. 20 przedsiębiorców i pracodawców działających na lokalnym rynku pracy.

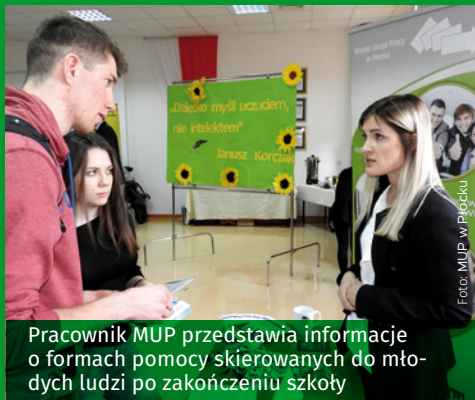

MINI TARGI PRACY

W dniu 24 listopada 2017 roku na terenie Zespołu Szkół Usług i Przedsiębiorczości im. Abpa A. J. Nowowiejskiego w Płocku przy ul. Padlewskiego 2 odbyły się Mini Targi Pracy zorganizowane przez Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP w Płocku oraz Hufiec Pracy 7-11 w Płocku w ramach Europejskich Dni Pracodawcy.

Targi skierowane były do młodzieży oraz osób poszukujących dodatkowego zatrudnienia. W wydarzeniu udział wzięło blisko 10 wystawców – instytucji i pracodawców działających na lokalnym rynku pracy.

Pracownicy Miejskiego Urzędu Pracy w Płocku informowali o usługach i działaniach skierowanych do młodych ludzi, będących na początku swojej drogi zawodowej.

Pracownik MUP przedstawia informacje o formach pomocy skierowanych do młodych ludzi po zakończeniu szkoły

Światowy Dzień Osób Niepełnosprawnych

W dniu 1 grudnia 2017 roku Miejski Urząd Pracy w Płocku uczestniczył w obchodach Światowego Dnia Osób Niepełnosprawnych, który odbył się w Galerii Wiśła i miał na celu promowanie zrozumienia problemów niepełnosprawnych przez osoby zdrowe. Wydarzenie to miało charakter spotkania kulturalno-artystycznego oraz informacyjnego.

W programie imprezy znalazły się m.in.:

- ▶ występy osób niepełnosprawnych,
- ▶ zabawy integracyjne i konkursy z nagrodami,
- ▶ kąciak zabaw dla dzieci i strefa plastyczna,
- ▶ warsztaty – sadzeniaki (sadzenie roślin) oraz warsztaty manualne.

Ponadto w trakcie trwania uroczystości były udzielane porady specjalistyczne dla osób niepełnosprawnych przez przedstawicieli różnych instytucji takich jak:

- ▶ Zakład Ubezpieczeń Społecznych
- ▶ Urząd Skarbowy
- ▶ Narodowy Fundusz Zdrowia
- ▶ Państwowa Inspekcja Pracy
- ▶ Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie Filia W Płocku
- ▶ Miejski Urząd Pracy w Płocku – pracownicy przedstawiali ofertę MUP w Płocku dla osób niepełnosprawnych dotyczącą między innymi usług: pośrednictwa pracy – ekspozycja ofert pracy; poradnictwa zawodowego i szkoleń – ulotki dotyczące aktywizacji zawodowej; instrumentów rynku pracy – ulotki dotyczące aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.

Pracownik MUP udziela informacji o usługach MUP

Mikołajki w Miejskim Urzędzie Pracy w Płocku

Pracownicy Miejskiego Urzędu Pracy w Płocku w dniu 6 grudnia 2017 r. nie zapomnieli o najmłodszych, odwiedzających urząd. W tym dniu obdarowali każde dziecko, które przyszło do urzędu z rodzicem czy opiekunem prezentem – niespodzianką – przygotowanym specjalnie na tę okoliczność przez urzędników.

OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE BEZROBOTNE I POSZUKUJĄCE PRACY NIEPOZOSTAJĄCE W ZATRUDNIENIU W LICZBACH

(stan w końcu II półrocza 2017 r.)

**niepełnosprawni
bezrobotni**

253 osoby

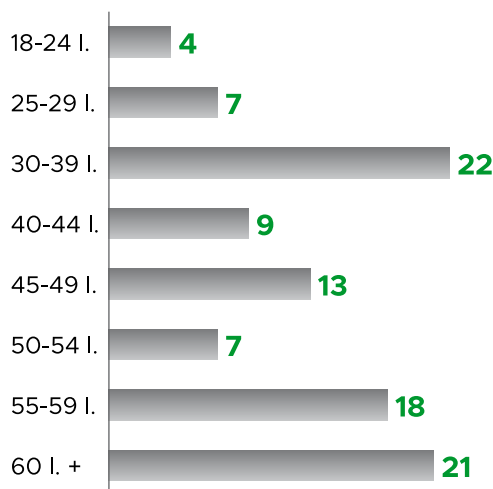
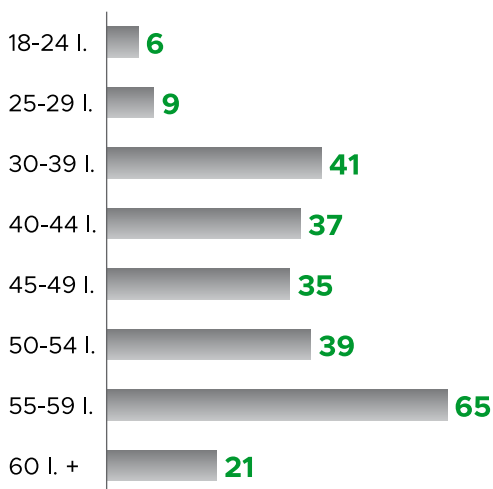
- ▶ **137 kobiet**
- ▶ **116 mężczyzn**
- ▶ **5,6%** – udział w ogóle bezrobotnych zarejestrowanych w MUP w Płocku w końcu II półrocza 2017 r.

**niepełnosprawni poszukujący pracy
niepozostający w zatrudnieniu**

101 osób

- ▶ **38 kobiet**
- ▶ **63 mężczyzn**
- ▶ **55,2%** – udział w ogóle poszukujących pracy zarejestrowanych w MUP w Płocku w końcu II półrocza 2017 r.

WIEK

STOPIEŃ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

ZNACZNY **UMIARKOWANY** **LEKKI**
1 **73** **179**
osoba **osoby** **osób**

ZNACZNY **UMIARKOWANY** **LEKKI**
12 **63** **26**
osób **osoby** **osób**

NAJCZĘSTSZA PRZYCZYNA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

24,3% upośledzenia narządu ruchu

12,7% choroby neurologiczne

11,0% choroby psychiczne

8,5% choroby narządu wzroku

7,9% choroby układu oddechowego
i układu krążenia

33,1% **inna** (m.in. zaburzenie głosu,
mowy i choroby słuchu, epilepsja,
upośledzenie umysłowe)

2,5% **nieustalona**

niepełnosprawni bezrobotni i poszukujący
pracy niepozostający w zatrudnieniu **ŁĄCZNIE**